Radyo, pikap ve büfeyi havi yeni bir muhteşem möble. Çarşıkapıdaki mağazamızda teşhir edilmektedir. Radyo alacakların bir defa görmeleri tavsiye olunur

OSMAN GÜZEL

RADYO ve ELEKTRİK MAĞAZALARI.

Galata Bankalar Cad. No. 66. Tel: 49249
Beyazıd Çarşıkapı No. 85. Tel: 21436

Cumhuriyet

22 inci yıl Sayı: 7601

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298, İdare ve Matbaa kısmı: 24299-24290

Pazartesi 15 Ekim 1945

SARAY
LOKANTASINDA
Fevkalâde yağlar, tazelik, nefaset ve ehveniyet, her nevi günlük balıklar.
Karaköy, Bebek durağı No. 31.
Tel: 49005.

Londrada toplanacak Millî Eğitim Kongresi

Hasan Âli Yücel, İngiltereye gitmek üzere dün Ankaraya hareket etti

Millî Eğitim Bakanımız, İngiltereden dönüşte, yeni hamlelere girişmenin mümkün olacağını söylüyor

Değerli bir misafir

Birleşik Amerikada kuvvetli bir şahsiyet olarak tanılan senatör Pepper'in memleketimizi ziyareti, iki millet arasındaki dostluk bağlarını sağlamlaştırmaya yarayacak sevindirici bir hâdisedir. Ankarada Devlet Reisimizle, hükûmet ileri gelenlerile ve milletvekillerile uzun görüşmeler yapan kıymetli Amerikan politikacısı, evvelki akşam İstanbulda Türk gazetecilerile de tanışarak geniş halk tabakalarımıza Amerikadan tatlı bir ses duyurmayı unutmadı.

Bir çok vatandaşları gibi, karşısındakine doğuştan demokratmış hissini veren senatör Pepper, açık yürekli, sevimli, çok konuşmamakla beraber düşündüğünü kolayca anlatmasını bilen bir siyaset adamıdır. Atatürk ve yeni Türkiye hakkında Amerika halkının beslediği hayranlık duygularını bize sade ve samimî cümlelerle tekrarladı. Ankaraya geldikten sonra, yirmi beş yıl içinde başardığımız inkılâbların büyüklüğünü daha yakından kavradığını, böyle muazzam bir hamleyi tarihde bir başka milletin daha başarmış olabileceğine inanmadığını söyledi. Türkiyede bilhassa kadınlığın inkişafı hususunda elde edilen neticeler ve umumî olarak kültür yolunda harcanan gayretler Amerikalı dostumuzun dikkatini çekmiştir. Bir yabancı üzerinde bunların gözden kaçamayacak derecede kuvvetli, ve devamlı intıbalar bıraktığını bize anlattı.

Yeniliği seven, her türlü sosyal davalarda hep büyük ölçülü başarılara alışan bir memleketten geldiği için sayın senatörün memleketimizde edindiği müsbet intıbalara ayrıca kıymet veririz. Yurduna döndüğü zaman, bizi henüz olduğumuz gibi tanımıyan bir çok Amerikalıların da onun ağzından hakkımızda en doğru fikirleri edineceklerine eminiz. Nitekim Amerikayı iyi bilmiyen, yeni dünyada olup biten değişiklikleri yakından takib edemiyen biz Türk gazetecileri de, evvelki akşam, senatör Pepper'in salâhiyetli ağzından dost Amerikaya dair taze bilgiler edindik.

Bu bilgilerden en sevindirici olanı, İnfiradcılık politikasının Birleşik Amerikada artık tamamile maziye karışmış bulunduğudur. Daha döt beş yıl önce gelinciye kadar kuvvetli taraftarlarının her yerde sesi duyulan Reis Roosevelti zaman zaman büyük güçlüklere uğratan bir politikanın nihayet realite önünde bir gün yenileceği vakıa mukadderdi. Fakat Amerikada bir kısım efkârumumiyenin realite icablarını iyi kavrayamaması, yanlış yollara saparak memleketi vuzuhsuzluk içinde bırakması, dünya barışını tehlikeye düşürmesi İhtimali de yok değildi. Ülkü itibarile barışçı bir millet olan Amerikanın, bu ülküye infiradcılık yolile varılamıyacağını yakından anlaması, bütün iyi niyetli milletler hesabına sevindirici bir hâdisedir.

Türkiye de bu milletlerden biridir.

NADİR NADİ

— Arkası sahife 3, Sü. 4 te —

Millî Eğitim Bakanı dün Ankaraya giderken Haydarpaşa garında kendisini teşyie gelenlere veda ediyor

Şehrimizde bulunan Millî Eğitim Bakanı Hasan Âli Yücel, dün akşamki ekspresle Ankaraya hareket etmiştir. Bakan, Haydarpaşa istasyonunda Üniversite Rektörü, Bakanlık müfettişleri, okul müdürleri, ve Millî Eğitim mensublarile dostları tarafından uğurlanmıştır.

Hasan Âli Yücel, Londrada toplanacak milletlerarası millî eğitim kongresine iştirak etmek üzere memleketimizden ayrılacağından, kendisini uğurlamağa gelenlere ayrı ayrı veda etmiştir.

Millî Eğitim Bakanı, kendisile görüşen bir arkadaşımıza konferansa memleketimiz adına iştirak edecek olan heyetin iki postada gideceğini, birinci kafilenin ayın 17 sinde, kendisinin de dahil bulunduğu ikinci hafilenin yirmisinde Ankaradan uçakla Kahireye hareket edeceğini, epeyce süreceğini tahmin ettiği bu seyahat müddeti zarfında Ingilterede kültür müesseselerinde faydalı incelemelerde bulunacağını, bu toplantıdan sonra memlekete dönüşte, milletlerarası millî eğitim ilerleyişine uygun yeni hamlelere girişmenin mümkün olacağını söylemiştir.

Bakan, Türk kültürünün tarihî devrelere aid çeşidli tezahürlerini ve değerini gösteren bir sergi açmak için gereken incelemeler yapacak ve milletlerarası kültür münasebetlerini genişletme yolunda yeni imkânları araştıracaktır.

Bu arada, memleketimizdeki teknik öğretim müesseselerinde çalışmak üzere bazı ilim adamlarile de temaslar yapılacaktır. Ayrıca, Ingilterede türlü alanlarda okuyan Türk öğrencilerinin çalışma durumu gözden geçirilecektir.

Türkiye Amerika ticareti

Memnunluk verici canlı bir gelişme safhasına giriyor

Bir çok Amerikan firmaları iş yapmak için müracaatlerde bulunuyorlar

Ankara 14 (Telefonla) — Amerika ile ticarî münasebetlerimizin, ilerisi için memnuniyet verici canlı bir gelişme safhasına girmekte olduğu anlaşılmaktadır. Muhtelif Amerikan firmalarından memleketimize yapılan müracaat ve teklifler son zamanlarda artmış, bu arada bazı gruplardan sınaî tesisat ve inşaat için de teklifler alınmıştır.

Bir firma, İzmir limanı dahil olmak üzere liman inşaatına talib olmaktadır. Yakında Amerikadan bazı ticarî heyetlerin memleketimize gelecekleri haber verilmektedir.

Önümüzdeki ay sevkedilmek üzere Amerikalılara yeniden 625 ton incir satılmıştır. Diğer taraftan Amerikadan beş milyon dolar kıymetinde demiryolu malzemesi satın alınması için anlaşmaya varılmıştır.. Ingiltereye de mühim miktarda malzeme sipariş etmiş olan demiryolu heyetimiz memleketimize dönmek üzere yolda bulunuyor.

İzmirde incir üzüm satışları

İhracat tacirlerinin, müstahsil aleyhine olarak mübayaatı inhisar altına aldıkları iddia ediliyor

Izmir 14 (Telefonla) — Ingiliz ticaret korperasyonuna karşı girişilen incir ve üzüm taahhüdünün yerine getirilmesini temin için tesbit edilen yeni mubayaa şekli, bütün müstahsilleri ve onlar adına hareket eden bir kısım satıcılar tarafından düpedüz bir inhisar şeklinde telâkki edilmektedir. Alâkalılar, bu yeni mubayaa rejiminin kuru meyvacılar birliğini teşkil eden kimselerle onların yakınları tarafından Ticaret Bakanlığına kabul ettirildiğini ileri sürmektedirler. Filhakika, umumî görünüşü ile bu yeni mubayaa şekline bir mübayaa inhisarı adını vermek mümkündür.

Ihracatçı tacirler, bugünden itibaren ihracatçı birliklerine giderek Ticaret Bakanlığının tesbit ettiği mubayaa sirkülerlerine imzalarını koyacaklar ve bu karara, menfaatleri oldukları için katılacaklardır.

Ticaret birlikleri erkânından bir zat, bu hususta şunları söylemiştir:

«— Ingiltereye karşı giriştiğimiz incir ve üzüm taahhüdleri yerine getirilmeden borsada üzüm fiatı 31 kuruşa yaklaşmış, teslim edilecek mal temin olunamaz hale gelmişti. Kuru meyvacılar komitesindeki arkadaşlarımız, Ingilizlere karşı girişilen 25 bin tonluk üzüm partisi teslim edilinciye kadar mubayaa beraberliği yapmağa karar vermişlerdir; Ticaret Bakanlığı da bu karara «evet!» demiştir. Ticaret Bakanlığının bu işte ehemmiyet verdiği tek nokta, Ingilizlere karşı girişi-

— Arkası sahife 3, Sü. 2 de —

Cava müslümanları mukaddes cihad ilân etti

Asya ve Avrupadaki Hollandalılara karşı harb açıldı. Hind müslümanları da Cavalılara müzaheret ediyor

Batavya 14 (a.a.) — Batavya müslümanları komitesi, Cavalı müslüman halkı camiye davet etmiş ve Holandaya karşı mukaddes harb ilân olunmuştur. Cavalı müslümanlara, her türlü baltalama hareketlerinde bulunmaları ve mümkün olduğu kadar şehirde faaliyeti durdurmaya çalışmaları tavsiye edilmiştir.

Bütün Holandalılara harb ilân edildi

Batavya 14 (USIS) — İndonezya halk ordusunun Batavyadaki genel karargâhı, dün bütün Avrupa ve Asyadaki Holandalılara karşı harb ilân eden bir beyanname neşretmiştir.

Bu ordu, Ahmed Soekorno'nun başkanlığı altında bulunan Indonezya cumhuriyetinin askerî teşkilâtıdır.

Hind Müslümanları İndonezyalıları destekliyorlar

Londra R. 14 (B.Y.U.M.) — Hind Müslümanlar cemiyeti İndonezyalıları desteklemektedir. Cinnah «Artık Holandalıların emperyalist emellerinin

— Arkası sahife 3, Sü. 3 te —

Lehliler tarafından sürülen Almanlar

Rus askerlerinden ve diğer şahıslardan mürekkeb çetelerin hücumlarına uğruyor

Polonya askerlerile Rus çeteleri arasında savaşlar oluyor, Mareşal Rokosovski, Rus çeteleri üzerine ateş edilmesi için Polonyalılara müsaade verdi

Sağda: Berlinde vesika ile patates alan halk, solda: Rus askerleri karaborsada saat ve mücevher mukabilinde Almanlara sigara ve yiyecek veriyorlar

Berlin 14 (a.a.) — Reuter ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Polonyalılar tarafından işgal edilen topraklardan atılan Almanların Oder ve Neisse üzerine akını devam etmektedir.

Polonya makamları, Almanlara mezalim yapıldığı hakkında çıkan haberleri tekzib etmektedirler. Bununla beraber, istikbalde her hangi bir isteğin ileri sürülmesine mâni olmak maksadile Polonyalılar, hududlarını filen kurmak istedikleri topraklar üzerinde bir tek Alman bırakmıyacaklardır.

Oder'i intizam içinde aşan Almanlar, sık sık Rus askerlerile diğer şahıslardan mürekkeb çetelerin hücumuna uğramaktadırlar. Bu çeteler soygun hareketleri yapmaktadırlar.

Hiç bir makamın emrini tanımıyan bu soyguncu çeteler hakikaten korkunç bir yara halini almıştır. Bunların faaliyeti o kadar genişlemiştir ki, Mare-

— Arkası sahife 3, Sü. 5 te —

Yahudiler Londrada nümayiş yaptılar

Filistin meselesi hakkında İngiliz Başbakanına da muhtıra verdiler

Londra 14 (B.B.C.) — Bugün Londrada birçok Yahudiler bir alay halinde Hydepark'ta toplanarak nümayiş yapmışlar ve oradan Downing Street'e giderek Başbakanın evine, Filistin meselesi hakkındaki düşüncelerini bildiren bir muhtıra bırakmışlardır.

Truman Filistinde bir Yahudi hükûmeti kurulmasını düşünüyor

Londra 14 (a.a.) — Sunday Dispatch'in siyasi muharriri şunları yazmaktadır:

Başkan Truman, İngiliz beyaz kitabında derpiş edilen Arab - Yahudi devleti yerine, Filistinde bir Yauhidi devletinin kurulması imkânlarını tetkik etmektedir.

Maamafih, Avrupadan çıkmış olan 100 bin Yahudinin Filistine girmesine müsaade edilmesi için yaptığı teklife İngiliz hükûmeti müsaid bir cevab vermedikçe, Başkan şimdilik, bu projenin tatbik edilmesi için ısrar etmiyecektir.

Azzam Bey memnun

Londra 14 (a.a.) — Arab birliği genel kâtibi Abdurrahman Azzam Bey, Londrada Ortasark basın temsilcilerine bir demeçte bulunmuştur. Azzam Bey, Londrada Filistin ve eski İtalyan sömürgeleri meselesi karşısında Arabların durumunu izah etmeğe muvaffak olduğunu ve Londra ziyareti sonuçlarından memnun bulunduğunu söylemiştir.

İtalyan sömürgeleri meselesi hususunda Azzam Bey şunları söylemiştir:

«— Arab Birliği ancak Libyanın istiklâlini veya Mısır yahud bizzat Arab birliği tarafından idare edilecek bir vesayeti kabul edebilecektir. Fakat, Libyanın istikbali, kendi kendisini idare etme kabiliyetini bir çok defalar ispat

Londradaki temaslarından çok memnun olduğunu söyliyen Arab Birliği Umumî Kâtibi Azzam Bey

etmiş olan Libya halkının iradesile kararlaştırılmalıdır.»

Azzam Bey İngiliz parlâmentosunda konuşacak

Yafa R. 14 (B.Y.U.M.) — Arab birliği

— Arkası sahife 3, Sü. 2 de —

Churchill hasta

İngiliz muhalefet partisi lideri, bu hafta parlamento müzakerelerine iştirak edemiyecek

Londra, 14 (B.B.C.) — Soğukalgınlığından rahatsız bulunan Mr. Churchill parlamentonun bu haftaki müzakerelerine iştirak edemiyecektir. Mr. Churchill'in bu hafta parlamentoda muhalefet lideri olarak şiddetli tenkidlerde bulunması bekleniyordu.

Muhafazakârlar kontrolların kaldırılmasını istiyorlar

Londra 14 (a.a.) — Bu hafta, sosyalist hükûmet, harb esnasında konmuş olan kontrol sisteminin beş sene daha, yani hükûmetin normal çalışma devresi zarfında muhafazasını istediği zaman Mr. Churschill ilk defa olarak muhalefeti idare edecektir. Muhafazakârlar bu devrenin iki seneye indirilmesini istemişlerdir.

Boğazlar meselesi

Moskova, vaziyeti izah ediyor

Üç hükûmetten her birile Türkiye arasında doğrudan doğruya görüşmeler yapılmasına Berlinde karar verilmiştir

Moskova 14 (a.a.) — Tass ajansı bildiriyor:

Bugünlerde Amerikan basınında, üç devlet şefinin Berlin konferansında, Boğazların beynelmilelleştirilmesi maksadile Montreux mukavelenamesinin tadili için Türk hükûmetine ayrı ayrı müracaat edilmesi hususunda anlaşmış oldukları hakkında bir haber çıkmıştır. Tass ajansının, salâhiyetli kaynaklardan aldığı malûmata göre, bu haber sarih değildir. Hakikatte, Berlin konferansında, Montreux'de akdedilmiş olan Boğazlar mukavelenamesinin bugünkü şartlara tekabül etmemesi sebebile tadilinin gerektiği ve bu meselenin üç hükûmetten her biri ile Türk hükûmeti arasında doğrudan doğruya yapılacak görüşmelere mevzu teşkil edeceği üzerinde anlaşma elde edilmiştir.

Ankarada kaloriferler yakıldı

Ankara 14 (Telefonla) — Havalar hayli soğuduğu için Ankarada kaloriferlerin yarından itibaren yakılmasına Belediyece karar verilerek ev sahiblerine tebliğat yapıldı.

Kürk manto — Kendine gel terbiyesiz!.. Burası tramvay değil!..

SPOR

Beşiktaş, dünkü maçta Galatasarayı 5 - 1 yendi

Lik maçlarının ikinci haftasında Beşiktaşla Galatasarayın karşılaşması, Şeref stadına dün gene büyük bir kalabalık toplamıştır. Yapılan müsabakada, Beşiktaş takımı çok üstün bir oyun çıkarmış ve Galatasarayı 5 - 1 gibi büyük bir farkla yenmiştir. Dünkü maçta Başbakanımız Şükrü Saracoğlu da hazır bulunmuştur. Yukarıki resimlerde, Şükrü Saracoğlunu, refikalarını ve Vali Dr. Lûtfi Kırdarı, bu maçı seyrederken ve Galatasaray kalecisini bir kurtarış yaparken göstermektedir. Bu maça aid arkadaşımız Eşref Şefiğin yazdığı yazı ikinci sahifemizdedir.

RADYO

Bugünkü Program

7,28 Açılış ve program — 7,30 Hafif müzik (Pl.) — 7,45 Haberler — 8,00 Çeşidli hafif müzik (Pl.) — 9,00 Halk müziği — 9,10 Konuşma — 9,20 Mozart Kuartet Si Bemol Majör (Pl.) — 9,45 Saz eserleri — 10,00 Izahlı müzik — 11,00 Temsil — 11,20 Çeşidli sololar (Pl.) — 11,40 Salon orkestrası. (1 — Pepi Huber: Rumen konseri, 2 — Lanner: Vals, 3 — Brandl: Eski şarkı, 4— Pergament: Mönüet, 5 — Gordard: Şarkıcık, 6 — Becce: Aşkane şarkı, 7 — Thiele: Macar fantezisi, 8 — Westberg: Melodiler, 9 — Siede: Intermezzo.) 12,15 Yurddan sesler — 12,45 Haberler — 13,00 Orkestranın devamı — 13,30 Kapanış.

★

17,58 Açılış ve program — 18,00 Dans orkestrası — 18,45 Şarkı ve türküler — 19,00 Haberler — 19,20 Geçmişte bugün— 19,25 Salon orkestrası. 1 — Rossini: Sevil Berberi üvertürü, 2 — Lalo: Mazurka, 3 — Leopol: Şark melodileri süiti, 4 — Lehar: Lüksemburg vals, 5 — Bluyst: Hollvud, 6 — Strauss: En güzel kadın. 20,15 Pazar gazetesi — 20,30 Fasıl — 21,00 Hafif sololar (Pl.) — 21,15 Karışık şarkılar — 21,35 Beethoven: Re Majör piyano ve violonsel sonatı, çalanlar: D. Zirkin, Mithat Fenmen — 21,55 Dans müziği (Pl.) — 22,15 Yurdda spor — 22,30 At yarışları neticeleri — 22,35 Dans müziği (Pl.) — 22,45 Haberler — 23,00 Kapanış ve program.

BULMACA

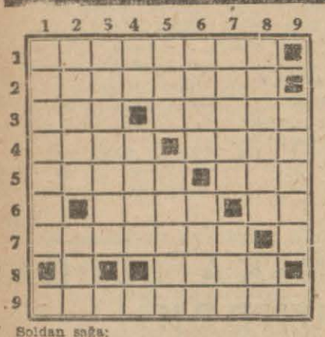

Soldan sağa:

1 — Uğursuz, 2 — Dalkavuğun önde gideni, 3 — Düğmeye basılınca ses çıkaran alet, akıl ve düşünce makinesi 4 — Topyekün cihan, meşhur bir kadın sinema yıldızının ilk adı, 5 — Eski bestekârlarımızdan biri, sahibine her zaman saadet getirmez, 6 — Avrupada bir nehir, öyle bir tarih ki çok eski zamanlara delâlet eder, 7 — Uygunluk, 8 — Ters akıcıdır, 9 — Hayatta olduğunu ispat eden hareketlerden birini yapan.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Eski bakanlık, 2 — Anadolulların eodadından, ihracatı bol bölgelerimizden, 3 — Yirminci yüzyılın icadlarından, 4 — Bir renk, başka, 5 — Fransada bir nehir, kurul, 6 — Yunanistanda bir bölge, bazıları bu hayalden hakîkat çıkarmaya bakarlar, 7 — Tenekecilere mutlaka lâzımdır, büyük bir bıçağın dörtte üçü, 8 — Çevrilme ve aksetme (eski dilde), ev eşyasından birinin yarısı, 9 — Hamam ayakkabısı.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	K	O	N	F	E	R	A	N	S
2	A	Y	A	R	L	A	M	A	■
3	L	A	M	A	■	N	A	L	E
4	T	■	E	N	A	D	İ	■	V
5	A	Y	■	K	R	E	M	A	■
6	B	O	N	O	■	V	A	D	E
7	A	S	A	■	D	U	M	A	N
8	N	U	R	A	N	■	■	■	S
9	■	N	A	Z	A	R	İ	Y	E

BORSA

İstanbul Borsasının 13/10/945 fiatları

		Kapanış
Londra	— 1 Sterlin	5,22
New-York	— 100 Dolar	130,50
Cenevre	— 100 Isviçre Fr.	30,3255
Madrid	— 100 Pezeta	12,09
Stockholm	— 100 Isveç Kr.	31,1325

İstanbul Belediyesi ŞEHİR Tiyatrosu

Bu akşam saat 20,30 da

DRAM KISMI

KORIOLANUS

Yazan: W. Shakespeare

Türkçesi: Edebiyat Fakültesi

İngilizce Seminer, Tel: 42157

KOMEDİ KISMI

MUFETTİŞ

Yazan: N. Gogol, Türkçesi: Erol Güney, Melih Anday, Telefon: 40409

Pazar günleri 15,30 da matine

Zayıf Talebelere

Teknik Üniversite son sınıf talebesi, matematik, fizik, fransızcadan zayıf talebeleri yetiştirir, Giriş imtihanlarına hazırlar. Arnavudköy Uğur apartımanı 2, Haldun adresine yazılması.

OPERATÖR

RIZA ÜNVER

Doğum ve Kadın Hastalıkları Mütehassısı.

Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 22 Mavi yapı. Telefon: 22683

Kayıb

941 - 942 yılında Pertevniyal lisesinden aldığım diplomamı kaybettim, Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

790 Sezai Öztinç

UYUZ ve DERİ

Hastalıklarını

DERMOLİV

geçirir.

Göz Hekimi

Nuri Fehmi Ayberk

Haydarpaşa Nümune Hastanesi Göz Mütehassısı

İstanbul Belediyesi karşısında Telefon : 23212

Sahib ve Basmuharriri

Yunus Nadi ABALIOĞLU

Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN

Cumhuriyet Matbaası

LİON Marka Müstahzaratı

A. B. C. D. Vitamin

cevherlerini taşıyor. Daima tazedir.

Pirinç, Nişasta, Hububat Unları, Şekerli Çocuk Maması, Kola, Nefis BAHARAT.

Mısırçarşı, Eminönü kapısı, No. 9.

Kuruluş: 1920 — H. RIZAİ

Yenen Umum Ticaret ve Sanayi

Türk Anonim Şirketi Yönetim Kurulundan:

Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı

1 — Şirket sermayesinin 750 bin lira daha arttırılması suretile İKİ MİLYON liraya çıkarılması hakkındaki yönetim kurulu teklifi;

2 — Sermayenin arttırılmasına karar verildiği takdirde ana sözleşmenin sermayeye aid olan maddesinin değiştirilmesi;

3 — Gündemde yazılı maddeler görüşülüp karara bağlanacağından, sayın hissedarların 1 kasım 1945 perşembe günü saat 15 te Topkapı dışında Maltepe caddesi 35 numaradaki şirket merkezinde yapılacak olağanüstü genel kurul toplantısında bulunmak üzere sözü geçen tarihten en az bir hafta önceye kadar hisse senedlerini şirket merkezine emaneten vererek karşılığında giriş kâğıdı almaları rica olunur.

BAKIR TEL

KİLOSU 349 KURUŞ

Balya, denk, soba bağlama, sanayi ve inşaat için her kalınlıkta sert ve yumuşak, çıplak bakır tel satılmaktadır.

H. AKBEK: Galata Tünel caddesi No. 63 — Telefon: 44663.

Memur Alınacak

İ. E. T. T. İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

İşletmelerimiz Tramvay Teknik Dairesi kadrosunda açık bulunan 100 lira ücretli barem dışı mütercim daktiloluğa ingilizceyi hakkile bilen lise mezunlarından deneme sınavile bir daktilo alınacaktır.

İsteklilerin lüzumlu belgelerile birlikte 19 ekim 945 tarihine kadar işletmelerin Metro hanı 5 inci katındaki Zat İşleri ve Sicil Müdürlüğüne müracaatleri bildirilir. (13713)

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesi Müdürlüğünden:

Ofisimizin liman dahili nakliyatı işi 19/10/945 tarihine raslıyan cuma günü saat 14 te açık eksiltme ile isteklisine ihale edilecektir.

Eksiltme Galata Bahtiyar hanındaki Ofisin İstanbul şubesinde yapılacaktır. İsteklilerin şartnameyi çarşamba gününden itibaren mezkûr binadaki Nakliyat Servisinden alabilecekleri ilân olunur. (13480)

BUGÜN ve her PAZAR saat 17,30 da DANSLI MATİNE

ÖZGÜR'ÜN ATEŞBÖCEĞİNDE

Her akşam 21 de, ÖZGÜR ve yeni orkestrası — Galatasaray - Beyoğlu

Açık Eksiltme İlânı

Burhaniye Belediye Başkanlığından:

2 kasım 1945 tarihine musadif cuma günü saat 16 da Burhaniye Belediyesinde 4500 lira bedeli keşifli Burhaniyeye getirilecek içme suyunun projelerinin tanzimi işi açık eksiltme suretile eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, hususî şartname, eksiltme şartnamesi Burhaniye Belediyesinde görülebilir.

Muvakkat teminat 337 lira 50 kuruştur. Eksiltme şartnamesinde yazılı şeraiti havi istekliler eksiltme şartnamesi ahkâmına göre hareket ederek muvakkat teminat mektubu, 945 yılı Ticaret Odası vesikası ve şartnamedeki vesaikle 2490 sayılı kanunun tarifatı dairesinde açık eksiltmeye iştirak için 2 kasım 1945 tarihine musadif cuma günü saat 16 da Burhaniye Belediyesindeki Eksiltme Komisyonunda hazır bulunmaları. (13707)

GÜMÜŞ EŞYA SATIŞI

Sultan Aziz, eski Türk ve eski Fransız damgalı gümüş biblolar, tepsi, nargile ve çay takımı vesaire Sandal Bedesteninde teşhir edilmektedir. 16 ve 19 ekim salı ve çarşamba günleri saat 14 te satılacaktır.

Muhasebe memuru aranıyor

Ticaret Ofisi Umum Müdürlüğünden:

Ticaret Ofisi kadrosunda 210 liralık ücretli ve bareme tâbi iki memuriyet boş bolunmaktadır. Bu memuriyetlere Memurin Kanununun 4 üncü maddesindeki şartları haiz ve muhasebecilikteki bilgisini tevsik edecek olan istekliler, 3659 sayılı kanuna göre hakkedecekleri ücretle alınacaklardır.

Bu memuriyetler için isteklilerin 31/10/945 tarihine kadar Ticaret Ofisi Umum Müdürlüğü Idarî İşler Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (13622)

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğündên:

Müessesemiz sağlık koruma servisinde barem harici münhallere 1 hariciye uzmanı, 1 iç hastalıkları uzmanı, 1 Röntgen uzmanı, 1 sıtma mücadele doktoru 1 saha doktoru, 1 eczacı ile 1 başhemşire alınacaktır.

İsteklilerin hizmet müddetleri gözönünde bulundurulmak suretile aşağıda gösterildiği miktarlara göre aylık ücret verilebilecektir. Bundan başka her ay ücretinin takriben % 25 i nisbetinde prim ve senede biri fevkalâde ve diğeri temettü olmak üzere iki maaş nisbetindeki ikramiyeden de istifade ettirileceklerdir.

Müracaatlerin en geç 30 ekim 945 tarihine kadar nüfus tezkeresi, tahsil vesikası, sicil hulâsası, halen bulundukları vazifeden ayrılmalarında mahzur bulunmadığına dair alackları muvafakat mektubunu havî bir dilekçe ile Karabükte Müessese Müdürlüğüne müracaatleri.

	Lira	
İç hastalıkları uzmanı	400	
Röntgen uzmanı	400	
Hariciye uzmanı	300	
Sıtma mücadele doktoru	300	
Saha doktoru	260	
Eczacı	260	
Başhemşire	140	(13446)

GRAFİKA

Fazla şişmanlığa karşı

RADYO KARBON

tabletleri

☆ Mide, barsak ve vücutta birikmiş yağlara, gazlara. toksinlere karşı kullanılır

Peşel Malzeme Satın Alınacaktır

İ. E. T. T. İşletmelerinden:

1 — Muhtelif peşel malzeme 22/10/945 pazartesi günü saat 11 de pazarlık usulile satın alınacaktır.

2 — Muvakkat teminat 387 liradır

Şartnameler Metro han Levazımında parasız dağıtılmaktadır. (13602)

İstanbul Erkek Sanat Enstitüsü Müdürlüğünden:

1,5 - 50 Mm. çapında ve 20875 metre miktarında 34500 lira tutarında N. G. A. kablosu yaptırılacaktır.

Eksiltme 19/X/1945 cuma günü saat 14 te Sultanahmedde Enstitü Müdürlüğünde toplanacak komisyon tarafından yapılacaktır. Isteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün Enstitü Müdürlüğüne ve eksiltmeye iştirak edebilmek için Yüksek Okullar Muhasebeciliğine yatıracakları 2587,50 liralık ilk teminat makbuzlarile birlikte saatinde komisyona, müracaatleri lüzumu ilân olunur. (13588)

MÜZAYEDE İLE SATILIK KAMYON

Sirkecide Demirkapıda Darüssaade sokak 30 No.lı Doğu garajında Şevrole marka 6 aded lâstiklerile çalışır vaziyette 1 kamyon 17 ekim çarşamba günü saat 14 te müzayede suretile satılacaktır. Görmek için her gün mezkûr garajda Ahmed Nihad Yılmazer'e müracaat edilebilir.

İskenderun Hastanesi Baştabibliğinden:

Hastanemize 50 lira ücretli yetişmiş bir pansumancı ile dahiliye ve hariciye servislerinde çalışmış ve yetişmiş bir hastabakıcı alınacaktır.

Ayrıca aynî yardım verilir, yemek ve yatmak hastanemize aiddir. İstekliler iyi iş ve iyi hal kâğıdlarile doğrudan doğruya veya yazılı olarak hastanemize müracaat edebilirler. (13708)

SATILIK KÖSELE FABRİKASI

Bir iştirakin tasfiyesi maksadile (8060) metre kare arsa ve bahçe üzerinde (660) metre kare kârgir bina dahilinde bir silindir (2. iki) dolab, (beş beygirlik iki motör), (bir pervane), (bir su türbinesi) ve bol suyu mevcud olup (2000) aded sığır derisini alabilecek miktarda havuzları ihtiva eden kösele fabrikası faal bir vaziyette satılıktır.

Müracaat: İzmir Anafartalar caddesi 389 No. HİKMET GÜRSAN.

GRAFİKA

Balık avcılığı

EVINRUDE

deniz motörlerile

Arızasız işleyen süratli ve kabiliyetli EVİNRUDE motöriyle balık avına çıkmak sonsuz bir zevkdir. Vakti kürek çekmekle değil, balık avlamağa vakf etmiş olursunuz.

Her ne kadar EVİNRUDE motörlerin satışa çıkacağı zaman belli değilsede alâkadarların şimdiden müracaatları tavsiye edilir.

TÜRKİYE MÜMESSİLİ

JAK GRUNBERG HALEFLERİ

HUGO ve LEON GRUNBERG

SULTAN HAMAM

HAMDİ-BEY GEÇİDİ No. 50-56

İSTANBUL

Satılık Frak

Hiç kullanılmamış bir frak acele satılıktır. Görmek için Taksim İ. T. E. Ş. han 12 No.ya müracaat.

Emek Bankası

Bankanın kurulmasından sarfınazar edilmiştir. Hissedarlar Türk Ticaret bankasına tevdi ettikleri paralarını faizlerile birlikte geriye alacaklardır. Hissedarların ellerindeki banka makbuzlarile Ticaret Bankasına müracaat etmeleri ilân olunur.

Kurucular

NAZARI DİKKATE

Beyoğlu İş Bankasından 8/11/944 tarihinde 87922 ve 87923 numaralı iki aded 500 liralık 86749, 86750, 86751 numaraları havi üç aded 100 er liralık tasarruf bonolarını 12/10/945 tarihinde tramvayda çaldırdığımdan herhangi bir sebeble eline geçecek bir vatandaşın Emniyet Müdürlüğü bu işe vazıyed ettiğinden derhal bildirmesini veya insaniyet namına aşağıdaki adrese bildirmesini lûtfen rica ederim.

Beyazıd Ordu Cad. No. 11 Nahide

Muhterem bayanlara:

Ankaradaki Bayan Berberi Bay

SALİM

Berber Veli Acar

(VİLİ)

Salonunda çalışmaktadır.

Beyoğlu, İstiklâl caddesi No. 211

Tel : 42743

Satılık ev

Fatih 3 üncü sulh hukuk yargıçlığından:

Ismail, Sadi, Emine Sabiha, Mehmed Rıdvan, Fatma Nimetin iştirak halinde mülkiyet olarak mutasarrıf oldukları Aksaray Gureba Hüseyinağa mahallesi Şekerci sokak, eski 9, yeni 7 taj, 7 kapı numaralı 80 M.2 sahalı ahşab hane olbabdaki mahkeme kararına tevfikan şüyuunun izalesi zımnında açık arttırma suretile satılacaktır.

Evsafı: Vaktile methal olup dükkâna kalbedilen yerden binaya girildikte sofa üzerinde arkada bir oda ve mutfak, halâ ve arkada bahçe, mutfakta kuyu ve tulûmba ve diğer üst katta cem'an üç oda ve bir halâdan ibaret elektrik tesisatını havî olup muhammen kıymeti 3000 liradır. Müzayedeye iştirak için muhammen kıymetinin % 7,5 u nisbetinde pey akçesi verilecektir. Tellâliye resmi, ihale pulu, taviz bedeli ve tapu harçları müşteriye aid olup müterakim vergi ve icra satış bedelinden ödenecektir. Müzayedeye iştirak edenlerin gayrimenkulü görmüş ve şartları aynen kabul etmiş farzedilirler. Tescil tapu kaydına göre yapılacaktır. Mezkûr gayrimenkulün birinci arttırması 9/11/945 cuma günü saat 10 dan 11 e kadar Beyazıd, Vezneciler de Fatih 3 üncü sulh hukuk mahkemesi kaleminde satış memuru huzurile icra edilerek muhammen kıymetinin % 75 ini bulduğu takdirde en çok talibine kat'î ihalesi yapılacaktır. Bulmadığı takdirde son talibin taahhüdü bâki kalmak şartile ikinci arttırması 19/11/945 pazartesi günü aynı saatte icra edilerek en fazla talibine ihale edilecektir. Mezkûr gayrimenkul üzerinde herhangi şekilde hak iddiasında bulunanların evrakı müsbitelerile ilân tarihinden itibaren 15 gün zarfında mahkememize müracaatleri lâzımdır.

Aksi takdirde hakları tapu sicillinde kayıdlı olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç bırakılacaklardır. Satış bedeli peşindir.

Memur kanunî mehil verebilir. Peşinen veya verilen mehil içinde ihale bedelinin tamamı ödenmezse icra, iflâs kanununda gayrimenkul satışlarına dair hükümlerin kâffesi tatbik edilecektir. Keyfiyet ilân olunur. (13725)

"ÇAPA„ Denizde olduğu gibi Karada da emniyet ve selâmet sembolüdür.

ÇAPAMARKA TESİS TARİHİ 1915

Erkek daktilo alınacak

Selimiye Hayvan Sağlık Memurları Okulu Müdürlüğünden:

Öğle yemeklerile beraber ayda 100 lira ücretle bir erkek daktilo alınacaktır.

Kanunî vasıfları olan isteklilerin okul müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur. (13621)

ACELEDİR

İPEK BÜKÜMHANE TESİSATI

Siparişini düşünen sayın müşterilerimizin arzularını kısa bir zamanda lûtfen yazıhaneme bildirmelerini rica ederim.

SANAYİ MAKİNELERİ ACENTASI

HİLMİ NAİLİ BARLO - İstanbul

Sirkeci Nur han 33-35, Tel adresi: Naili-İstanbul, Telefon: 21234.

Gaziantep Belediye Başkanlığından:

Mevcud santral binasının içine yeniden tesisi kararlaştırılan iki aded Dizel elektrojen grupu satın alınacaktır. Tanınmış firmaların en alçak devirli makinelerini en kısa zamanda teslim etmeleri tercih sebebidir.

Fennî vasıflar: Iki veya dört zamanlı Dizel, deniz seviyesinden bin metre irtifada altışar yüz effektif beygir takatinde. Dinamoya direkt akuple. Elektrik kısmı: Anteruatörler ile ekstatrislerle birlikte motörlere uygun takatta olacaktır. 6500 Volt, 50 periyot, cos fi=0,8 ve tablolarile her ikisi paralel çalışacaklardır.

Tekliflor: Ilân tarihinden itibaren 30 gün içinde Gaziantep Belediyesi Elektrik İşletme Müdürlüğü adresine gönderilecek ve makinelerin karakteristik vasıflarile tediye şartlarını ve katoloğ resimlerini ihtiva edecektir. (13541)

YENİ KOLEJ

Altıncı ve dokuzuncu sınıflara şube açılacaktır.

Namzed olarak talebe kaydına başlanmıştır.

Taksim, Sıraselviler 86, Tel: 41159.

Ürgüp Belediyesinden:

Eksiltmeye konulan iş: Ürgüb şehir elektrik tevzi şebekesinin tesis olup muhammen bedeli «52261» lira «15» kuruştur.

Muvakkat teminat 3863 lira beş kuruştur. Eksiltme 1/11/945 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 16 da Ürgüb Belediye binasında yapılacaktır. İsteklilerin keşif dosyasını Istanbul, Ankara ve Kayseri Bayındırlık Müdürlüğünde görebilirler.

Isteklilerin eksiltme gününden en az üç gün evvel Bayındırlık Müdürlüklerinden alacakları ehliyet vesikalarile 2490 sayılı kanunun hükümleri dahilinde muayyen saatten bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına sarfiyatlarını vermiş bulunmaları şarttır.

Postada vukubulacak gecikmeler kabul edilmez. (13662)

Kireç Kaymağı, Mayi Klor ve Asid Klorhidrik Satışı

Sümerbank Sellüloz Sanayii Müessesesi Müdürlüğünden: İZMİT

Klor Alkali Fabrikamız:

1 – Kireç kaymağı en az % 30 aktif klorlu

2 – Mayi klor

3 – Asid Klorhidrik 19-21° Be

İstihsaline başlamıştır.

Isteklilerin sıraya girmek üzere ihtiyaclarını İzmitte Müessesemiz Müdürlüğüne yazile bildirmeleri ilân olunur.

Bunlardan :

a — Kireç kaymağı 100 ve 200 kiloluk yeni demir variller içinde ihzar edilmekte olup beher ton fiatı müessesemiz rampa veya iskelesinde teslim:

100 kiloluk	TL.	350,–
200 »	TL.	310,–

İstanbulda vasıtamız içinde teslim:

100 kiloluk	TL.	360,–
200 »	TL.	320,–

b — Mayi klor, buna mahsus tüplerin alıcı tarafından verilmesi şartile, beher ton fiatı müessesemizde teslim TL. 800.—.

c — Asid klorhidrik, alıcı tarafından gönderilecek damacanalar içerisine konulmak üzere beher ton fiatı müessesemizde teslim TL. 900.—, İstanbulda vasıtamız içinde teslim TL. 920.— damacanalar müessesemizce verildiği takdirde beheri için 20.— lira depozito alınır.

d – Bütün mamuller için asgarî sipariş miktarı bir ton.

(13472)

SON HABERLER

Beşler tekrar toplanacak mı?

Yeni bir buluşma için pek az ümid var

Londra 14 (a.a.) — Sunday Express'in siyasi muhabiri şunları bildiriyor:

Londra Dış İşleri Bakanları Konferansının muvaffakıyetsizliğine bir hal çaresi bulmak için yapılan perde arkası manevraları beklenilen neticeyi vermemiştir. Yeni bir buluşma yapılması da şimdilik pek az muhtemel görünüyor.

Dört devletin arası bozulmak üzere mi?

Londra 14 (a.a.) — Observer gazetesinin siyasî muharririne göre, Rusya ile Londra konferansında temsil edilmiş olan diğer dört devlet arasındaki anlaşma bozulma tehlikesi arzetmektedir.

Muharrir, Dış İşleri Bakanları Konseyinden dışarıya taşmış olan anlaşmazlığın Bulgaristan, Rumanya ve Avusturyadaki Müttefik komisyonlarının faaliyetlerini dahi durdurmuş olduğunu ilâve etmektedir. Berlinde durum biraz daha iyidir. Muhtelif işgal bölgeleri arasında sıkı bir işbirliği sağlamak maksadile yapılan teşebbüslerden bü-yük bir muvaffakıyet elde edilememiştir.

Diğer taraftan Dış İşleri Bakanları Konseyinin ikinci toplantısının beklendiği gibi aralık ayının başında yapılabilmesini temin etmek maksadile, batı devletlerile Rusya arasındaki münasebetlerin iyileşmesini hazırlamak üzere halen Londrada Shurch House'da toplantılar yapmakta olan komitede de çatışmalar olmuştur.

Observer gazetesinin siyasî muharriri Londrada aşağıdaki kanaatin açıkça ifade edilmekte olduğunu yazmaktadır:

Dış İşleri Bakanları Konferansında Rusyanın diğer iştirak eden devletlere hiçbir tavizde bulunmamak suretile fena niyet göstermesinden dolayı memnun edici bir sonuç elde edilememiştir. Şu halde, konseyin ikinci bir toplantıya çağrılması için müzakere teşebbüsünün Moskovadan gelmesi lâzım gelmektedir.

Bu alanda Londranın hiçbir teşebbüste bulunmıyacağı söylenmektedir. Diğer taraftan Washingtonun da ayni şekilde hareket edeceği tahmin edilmektedir.

İngiliz sosyalist lideri Rus siyasetini tenkid ediyor

Londra 14 (a.a.) — Tanınmış sosyalist lideri ve İngiliz işçi partisi ve merkezî komitesi başkanı profesör Harold J. Laski büyük bir mesele olan «üç büyük devlet arasında anlaşma» ya tahsis ettiği bir yazısında ezcümle şöyle demektedir:

«Bütün güçlüklerin kaynağı, Rusyanın İngiltereye ve Amerikaya karşı hissettiği deva bulmaz kuşkulanmadır. Filhakika, Molotov bu kuşkulanma bahsinde Londrada hiç bir şüphe bırakmamıştır.

«Diğer taraftan şurası da muhakkaktır ki Rusyanın bir çok hareketleri de büyük izahlara ihtiyaç göstermektedir. Macaristanda yapılan ticaret anlaşması, Rus işgali altındaki bütün arazinin tam surette tecrid edilmiş bulunması Rus işgal bölgelerinde makinelere, hayvanlara vesaireye el konması bahsinde tek taraflı kararlar alınması, bütün bunlar, anlaşmayı veyahud karşılıklı itimadı her halde kolayca tesis edilir bir hale sokmamaktadır.

Rusların mevcud olmayan «batı bloku» na karşı protestolarını öğrenince İngiliz ve Amerikan mürahhas heyetlerinin hissettikleri hayretten hiç kimse şüphe edemez. Çünkü bu «batı bloku» mevcud olmayan birşeydir. Halbuki Rus hududları üzerinde bir «doğu bloku» şimdiden mevcuttur ve bundan kimse şüphe edemez.»

Rusya Avusturyaya dair müzakerelerden çekildi

Londra 14 (a.a.) — Observer gazetesi, bugün Rusyanın, Müttefik konseyinde Avusturyanın kalkınması ile ilgili müzakerelerden çekildiğini bildiren bir Viyana telgrafı yayınlamıştır.

Avusturyada bir milyon Rus askeri varmış

Londra 14 (a.a.) — Observer gazetesinin Viyana muhabirinin bildirdiğine göre, yetkili mahfillerde, Avusturyada bir milyondan fazla Sovyet askeri olmadığı zannılmaktadır. Fakat iyi haber alan diğer bazı şahıslar ise bunların 600 bini aşmadığını ifade etmektedirler. İngiliz ve Amerikan kuvvetlerinin çok daha az olduğu malûmdur.

Yahudiler Londrada nümayiş yaptılar

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

genel sekreteri Azzam Bey, önümüzdeki çarşamba günü, İngiliz parlamentosu, işçi partisi grupunun toplantısında, Filistin meselesi hakkında demeçte bulunacaktır.

Mısır Kralı Filistin hududunda

Kudüs R. 14 (B.Y.U.M.) — Kahireden bildiriliyor: Kahireye gelen bir habere göre, Akdeniz doğusunda «Elmahrusa» yatı ile bir gezide bulunan Kral Faruk ansızın Mısır ile Filistin hududu boyunda bulunan El-Ariş ve Refah şehirlerini ziyaret etmiştir. Kral, El-Ariş'te bir gece kalmış ve fıkaralara dağıtılmak üzere 1300 lira bağışta bulunmuştur. Kral perşembe günü El-Arşiten ayrılmıştır.

Rusyanın Kahire elçisi Filistine niçin gitti?

Kahire 14 (a.a.) — Sovyetler Birliğinin Mısır elçisi Şirbin, bir kaç gün Telaviv'de kalacaktır. Bu ziyaretin resmî sebebi bildirilmemişse de Sovyet diplomasisinin Filistin meselesini mahallinde tetkik etmek istediği söylenebilir. Son aylar zarfında durumun gelişmelerinden, Moskovanın doğrudan doğruya haberdar edilmemiş bulunması da bunu daha fazla lüzumlu kılmıştır.

Filistin hâdiselerini yakından takib etmek Moskova için daha müsaid bir mahiyet almaktadır. Zira bu meselenin birleşmiş milletler konseyine havalesi muhtemeldir. Bu takdirde Sovyetler Birliği, Arablarla Siyonistler arasındaki ihtilâf hakkındaki fikrini söylemek zorundadır. Rusya şimdiye kadar bu hususta bir fikir beyan etmemeğe dikkat etmiştir.

Sovyetler Birliğinin önüne çok geniş bir mesele çıkmaktadır. Bu mesele, Arab birliği ve bütün Ortaşark karşısında alacağı durumdur.

Suriye ve Lübnan Cumhur Başbakanları görüştüler

Londra 14 (B.B.C.) — Suriye ve Lübnan Cumhur Başkanları, Başbakan ve dış bakanları ile beraber buluşarak, iki memleketi müştereken alâkadar eden meseleler üzerinde görüşmüşlerdir. Toplantı sonunda neşredilen tebliğe göre, Suriye ile Lübnan Filistin meselesinde Arab birliğile beraber hareket etmeğe karar vermişlerdir.

Diğer taraftan muhabirler, bu toplantıda Suriye ile Lübnandan yabancı askerlerin çıkması meselesinin de görüşüldüğünü bildirmektedirler.

Lübnan Moskovaya elçi gönderiyor

Beyrut 14 (a.a.) — Henüz Rusyada siyasi temsilcisi bulunmıyan Lübnan, saylav Kamal Canbolatın Moskovaya orta elçi olarak tayini için Sovyet hükûmetinden muvafakatini bildirmesini istemiştir.

Kudüs müftüsü kaçtı mı?

Paris R. 14 (B.Y.U.M.) — Kahirede, Kudüs müftüsünün Paris yakınında gözaltında bulunduğu yerden kaçmış olduğu söylentileri dolaşmakta ise de, Paris mahfilleri bu hususta malûmatları olmadıklarını bildirmişlerdir.

İzmirde incir üzüm satışları

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

len taahhüdde memleketin ticarî şerefinin muhafazasıdır. Bütün tacirler, Ticaret Bakanlığının kabul ettiği esas dahilinde borsadan mubayaatta bulunursa 25 bin tonluk taahhüdün kolaylıkla yerine getirilmesi mümkün olacaktır. İhracatçı, birleşmiş fiatlarla üzüm ve incir mubayaa ederken, buna fiat beraberliği adını vermek lâzımdır. Bunda bir inhisar şekli yoktur.

İngilteredeki grevler komünistler tarafından çıkarılmış

Londra 14 (a.a.) — Sendikalar temsilcileri müzakereler başlayıncıya kadar iş başına dönmeleri için işçilere yapılan hitabın iyi sonuç vereceği hususunda iyimser görünmekte ve yarından itibaren birçok liman amelesinin işe başlayacağını ümid etmektedirler. Bazı bölgelerde bugün büyük toplantılar yapılacaktır. Bu toplantılarda sendikalar temsilcileri işçilerinden iş başına dönmeleri için oy vermelerini taleb edecektir. Grevin devamı meselesinde grevciler arasında bir fikir ayrılığının mevcudiyeti müşahade edilmektedir. Diğer taraftan bu anlaşmazlığın genişliyeceği sanılmaktadır.

Bu grevlerden tamamen ihtilâlci komünist partisi üyelerinin mesul oldukları hususunda şimdi kat'i kanaat hasıl olmuştur.

Amerikada enflâsyon tehlikesi

Londra 14 (a.a.) — Amerika - Birleşik devletleri Ticaret Bakanı Mr. Henry Wallace dün akşam New-York radyosundan şu beyanatı yapmıştır:

«Gelecek aylar zarfında bir enflâsyon devresinin başlıyacağını ve bu devreyi bir ahlâkî sükut devresinin takib edeceğini zannediyorum. Amerikada 1950 yılında 6 milyon işsizin bulunacağını sanmaktayım. Enflâsyonu durdurabilmek için derhal kat'i bir şekilde harekete geçilmelidir. Bu mesenin halli barış devresinde istihsalin artırılmasile mümkündür.

Mısır İngiltereye bir köy hediye etti

Londra R. 14 (B.Y.U.M.) — Mısır halkı, İngiltereye bir köy hediye etmiştir. 100 haneilk olacak olan bu köy Hampohire'da kurulacak ve bir hastanesi olacaktır. Mısır halkı, bu köyü, Elalemeyn muharebesinin hatırası olarak hediye etmektedir. Bu muharebede bulunmuş olanlar, yaralananlar ve malûl olanlar köyde istirahat edecek ve tedavi göreceklerdir.

Cava Müslümanları mukaddes cihad ilân etti

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

tahakkukuna meydan verilmiyecektir. Bu emperyalizmin sona erme zamanı gelmiştir» demiştir.

İngiltereye verilen nota

Batavya 14 (a.a.) — Cava milliyetçilerinin şefi Dr. Ahmed Soekarno, Cavadaki Müttefik kumandanı General Sir Philip Christisan'a bir nota göndererek İngilizlerin kâfi derecede tarafsız bir durum takınmadıklarından dolayı protestoda bulunmuştur. Notada, milliyetçilere ateş eden Holandalılara İngiliz Hindli kıt'alarının da katıldıklarından şikâyet edilmektedir.

Gene ayni notada, İngilizlerin tarafsızlığı muhafaza ettikleri takdirde milliyetçilerin Holandalıları imha edebilecek vaziyette bulundukları belirtilmektedir.

İndonezyalılarla Japonlar birleştiler

Londra 14 (a.a.) — İngiliz basınının yayınladığı bir Batavya telgrafına göre, Cavanın bazı bölgelerinde Indonezyalılarla Japonlar birleşerek Holandalılara karşı çeteler teşkil etmişlerdir.

Laval bugün kurşuna diziliyor

Londra 14 (B.B.C.) — Fransız telgraf ajansının bu gece bildirdiğine göre, ölüme mahkûm edilen Laval yarın (bugün) kurşuna dizilmek suretile idam edilecektir.

Molla Mustafa İrana kaçmış

Bağdad 14 (a.a.) — Kürd şeyhlerinden Amad-el-Barazani ve Molla Mustafa ile bu şeyhlerin taraftarlarından geri kalanlar İrana kaçmış olduklarından Irak ordusunun Kürd çetelerine karşı hareketleri sona ermiş telâkki edilmektedir. Bu Kürd isyanı, 15 ağustosta başlamıştı.

Japonlar beş senede beş milyon arttı

Tokyo 14 (a.a.) — Japon milletinin nüfusu 78 milyona çıkmakta ve 1940 a nazaran 5 milyon bir fazlalık arzetmektedir. Şimdiye kadar yayınlanmamış olan bu rakamın 1944 sayımı neticesinde tesbit edilmiş askeri bir sır olarak saklanmıştır. Rakamın ifşa edilmesi ölüm cezasını mucibdi.

Bursaya hava seferleri

Bursa 14 (a.a.) — Devlet Havayolları idaresi Bursayı da İstanbul - Ankara yoluna bağlamak kararını vermiştir. Önümüzdeki nisandan itibaren Bursa ile İstanbul ve Ankara arası hava seferlerine başlanacaktır.

Değerli bir misafir

— *Başmakaleden devam* —

Biz vakıa nüfus sayımız ve maddi servet kaynaklarımız itibarile oldukça fakiriz. Bununla beraber dünyayı emniyete ve barışa kavuşturmak istiyen iyi niyetli devletler kuvvetimizi hiç bir zaman azımsayamıyacaklardır. Çünkü dünyanın en büyük kuvveti, bizim gibi nüfusça ve servetçe fazla zengin olmıyan milletlerin ayni ülkü etrafında birleşmesile meydana gelecektir. Bütün varlığile bu milletlerin ön safında Amerika da kendi yerini aldığı gün dünya barışına engel olmak, dünya emniyetini tehlikeye düşürmek kimin haddine?

Memleketinde infiradcılık politikasına karşı mücadele etmiş, mecburî askerlik uğruna uzun zaman çalışmış bir adam sıfatile, senatör Pepper, milletlerarası işbirliği idealinin bir gün mutlaka gerçekleşeceğine inanıyor. Bu itibarla kendisi çok iyimserdir. Bazı çevrelerde hüküm süren endişelerin yersiz olduğuna, bugünkü mat ve bulanık havayı yarın parlak bir sulh devrinin takib edeceğine dair sarsılmaz bir inancı var.

En sağlam barış, şüphesiz gerektiği zaman uğruna kan dökülen barıştır. Kimsenin toprağında gözü olmıyan, yirmi yıl önce büyük Atatürkün rehberliği altında başladığı inkılâbları yürütmek, milletler ailesinde kendine ve başkalarına her gün daha faydalı olmak istiyen Türkiye emniyet ve barış prensiplerinin ötedenberi en samimi bir taraflısıdır.. Senatör Pepper,den dinlediğimiz değerli sözler, bu yolda Türkiye ile Amerika arasında bir ülkü birliği bulunduğunu gösteriyor. Dünyaya her şey kazandıracak olan o ülkünün zaferidir.

NADİR NADİ

Çalışma Bakanının demeci

Zonguldak 14 (Hususi) — Çalışma Bakanımız Dr. Sadi Irmak, Havza bölgesindeki tetkiklerini bitirmiş ve Kilimliden Karabüke hareket etmiştir.

Dr. Irmak hareketinden evvel basın mümessillerine bir demeçte bulunarak, tetkiklerinin neticesini şu şekilde anlatmıştır:

«— Kömür havzasını hemen tamamen dolaştım. Memleketin kalkınmasında en önemli ve en büyük kaynaklarımızdan biri olan Havzanın fenni ve sınai meseleleri kadar, çalışkan insan kütlelerinin de hayat seviyesini yükseltmek davası büyük bir ehemmiyet taşımaktadır. İşçimiz için daha şimdiden meydana getirilmiş olan faydalı tesisleri ve bu alandaki mahalleleri görerek memnun oldum. Havzadaki çalışma davamızın ideal hal şekli, hiç şüphesiz ki, meslek işçisi için geniş ölçüde girişilecek olan bir mesken hareketidir ve bu konuda plânlar hazırlanmıştır. Bunların gerçekleşeceği hususunda bütün ilgililerin samimî kanaatleri vardır. Türk işçisi için daima yükselen bir hayat seviyesi ve bu hayata gerekli teminatı hazırlamak düşüncesinde milletimizin ve hükûmetimizin ayni kanaati ve imanı taşıdığını görerek kuvvet buluyoruz. Müttehassıs arkadaşlarımla beraber etrafı notlar almış ve bütün ihtiyaçlarla temasa gelmiş olarak Havzadan ayrılıyorum. Bu mühim bölgemizin özlediğimiz seviyeye ulaşması hususundaki vazifelerimizi Ekonomi Bakanlığı ile sıkı bir işbirliği yaparak başarmaya çalışacağız.»

Ziya ISIK

Adalet, Ticaret ve Ulaştırma Bakanları Konyada

Konya 14 (Hususi) — Bir müddettenberi bölgemizde temaslarda bulunmak için yurd gezisine çıkmış olan Adalet, Ticaret ve Ulaştırma Bakanlarımız Akşehir ve Çumra'daki tetkiklerinden sonra bugün Konyaya gelmişlerdir.

Alman harb suçluları bugün mahkeme huzuruna çıkıyorlar

Londra 14 (B.B.C.) — Başlarında Göring, Hess ve Ribbentrop bulunan 24 Alman harb suçlusunun davasına yarın (bugün) Berlinde başlanacaktır. Yalnız, bu oturumda mahkeme başkan ve savcısı bulunmıyacak, muhakeme, onların muavinleri tarafından açılacaktır. Savcı muavini 24,000 kelimeden mürekkeb olan iddianameyi okuyacak ve suçlulara bildirecektir. Suçluların birbirlerile ve şahidlerle yüzleştirilmeleri bir ay sonra Nürnberg'de başlıyacak olan muhakeme esnasında yapılacaktır.

17 çocuk sahibi bir kadın

Londra 14 (a.a.) — 43 yaşında bulunan Bayan Emily Russel, dün 19 uncu çocuğunu dünyaya getirmiştir. Çocukların 17 si hayattadır.

Lehliler tarafından sürülen Almanlar

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

şal Rokosovsky, Polonya polisine, Sovyet makamlarına karşı hiç bir hesab vermek mecburiyetinde olmadan, bu Rusların üzerine ateş etmek müsaadesini vermiştir.

Muntazam Polonyalı kuvvetlerle Rus çeteleri arasında savaşlar olmaktadır. Polonya makamları bu vaziyeti, Kızılorduda geniş bir disiplin gevşekliğine atfetmektedirler. Bu mütaleaya göre, Sovyet komutanlığı disiplini iadeye muvaffak olamamaktadır.

Berlinde her gün binlerce kişi ölüyor

Berne 14 (a.a.) — Kızılhaç teşkilâtının beynelmilel bürosu tarafından yayınlanan bir raporda bildirildiğine göre, Berlin sokaklarında her gün binlerce kişi ölmektedir. Almanyanın doğu eyaletlerinden mülteci akını devam etmektedir.

Bütün Brandenburg eyaletini hastalık kırıp geçirmektedir. Tifo yüzünden bir çok şehirler terkedilmiştir. Bazı kasabalarda, geçen sene içinde doğmuş olan bütün çocuklar ölmüştür. 1944 ve 1945 senelerinde doğan çocuklar da kıtlık yüzünden öleceklerdir. Forzheim sanayi şehrinde 85 bin nüfustan ancak yirmi bin kişi sağ kalmıştır. Bunlar da korkunç şartlar içinde yaşamaktadırlar.

Nazilere amelelikten başka bir iş yaptırılmıyacak

Franckfort 14 (a.a.) — General Eisenhower, bir basın toplantısında, Almanyadaki Amerikan işgal bölgelerine Alman memurları tayin ederek Almanyayı Almanlara iade etmekte olduğuna dair dolaşan söylentileri yalanlamıştır. General, bir sivil hükûmeti idare eden asker idarecilere itimad etmemekle beraber kuvvet temsil etmesi itibarile ordunun da bulunması gerektiğini ilâve etmiştir.

General, Almanların kendi kendilerini demokratça idare edebilecek bir duruma gelinciye kadar Almanyada Müttefik kontrolünün devam edeceğini belirtmiş ve şunları ilâve etmiştir:

«Kışın Almanyada memnuniyetsizlik olacağı muhakkaktır. Fakat ordumuzun baskısı sayesinde ve âcil vak'alarda yardım etmeyi kabul ettiğimiz takdirde amacımıza erişebiliriz. Amerikalılar Almanyada kaldıkları müddetçe hiç bir mazinin oy vermesine ve amelelikten başka bir iş yapmasına müsaade edilmiyecektir.»

"Hitler'in ilhamları,,

Göring, Cebelitarıkın niçin işgal edilmediğini anlatıyor

Frankfurt 14 (a.a.) — Amerikan memurları tarafından sorguya çekilen Göring'in açıkladığına göre, Hitlerin «ilhamları» olmasaydı, Cebelitarık'ın 1941 ve 1942 de karadan taarruza uğraması muhakkaktı.

Göring, ayrıca şunları söylemiştir:

«— Harbin başındanberi, Akdenizi Müttefik donanmasına kapamak maksadile Cebelitarık'ın istilâ edilmesini istiyordum. Fakat, Hitler beni dinlemedi.»

Gene Göring'in söylediğine göre, Hitler, Rusyanın çabukça mağlûb edilebileceği fikrine o derece kapılmıştı ki, büyük çapta başka hareketlerin yapılması hususunda hiç bir telkine kulak asmıyordu.

Cebelitarık'a karşı bir Alman taarruzu ihtimali, 1942 de kuzey Afrikada yapılan İngiliz - Amerikan çıkarması esnasında General Eisenhower'in başlıca tasası olmuştur. General o vakitler genel karargâhını Cebelitarık'ta kurmuş ve küçük hava alanları Spitfire ve diğer av uçaklarile doldurulmuştu. Bu hava alanlarından biri, İspanyol makineli-tüfek mevzilerinden birinin ateş sahası içinde idi. Köprübaşı tuttuktan sonra Patton'un almış olduğu tedbirlerden biri de, İspanyol Fası hududu boyunca kuvvetli birlikler dizmek olmuştur.

Yüksek rütbeli esir Alman subayları, o vakitler İspanya ile yapılması mümkün olan görüşmeler hakkında her ne kadar ihtiyatlı görünüyorlarsa da Almanyanın İspanyayı bir harb sahası yapmak istemesindeki başlıca sebeblerden birisinin de bu memleketin içinde bulunduğu müskül durum olduğunu söylıyorlar. İspanya öyle bir açlığa maruzdu ki, ordunun ve halkın taşesi insan gücünün sevkinde bir işti.

Hitler'in kardeşi adını değiştiriyor

Hamburg 14 (a.a.) — Adolf Hitlerin kardeşi Alois Hitler resmî makamlara müracaatle ismini değiştirip soy adı olarak «Hitler» yerine «Hiller» adını almak için müsaade istemiştir.

Amerikanın Balkanlara göndereceği temsilci

Bükreş 14 (a.a.) — Anadolu Ajansının özel muhabiri bildiriyor:

Gazeteci Marc Etheridge'in Mr. Byrnes'ün özel temsilcisi olarak ve müşahid sıfatile Rumanya ve Bulgaristana gönderileceği hususundaki Amerikan yayınları karşısında, yetkili mahfillerde bir iyimserlik müşahade edilmektedir. Bu Amerikan, kararının, Birleşik Amerikanın artık bu memleketlerdeki mevcud temsilcilerinin verdikleri malûmatla iktifa etmiyeceği şeklindeki tefsir tarzına dayanan iyimserlik, bilhassa demecin, bu ziyaretle sözü geçen memleketler tarafından güdülen siyasetin Amerika tarafından daha kolay anlaşılacağını bildiren kısmından doğmaktadır.

Bu görüş, Londra konferansında karşılaşılmış güçlükler ne kadar önemli olursa olsun bunların muhakkak halledilebileceklerini bildiren «Bolşevik» adlı bir Moskova gazetesinin iyimser yazısı ile kuvvet bulmaktadır. Birleşik Amerika kararının bu suretle tefsiri, umumî efkârın bütün temayüllerinde siyasî mahfillerde hemen hemen aynen kabul edilmektedir.

Yugoslavyada memnuniyetsizlik arttı

Londra 14 (a.a.) — Observer ve Sunday Times gazetelerinin bugün yayınladıkları haberlere göre, kabinedeki son istifalar dolayısile, Yugoslavyada memnuniyetsizlik artmaktadır.

Bulgaristanda seçim mücadelesi başladı

Sofya 14 (a.a.) — Tass: Millî Bulgar meclisi seçim gününü 18 kasım olarak tesbit edilmiştir. Seçim mücadelesi bugün başlamaktadır.

İran hükûmeti Hacca gitmeği yasak etti

Paris R. 14 (B.Y.U.M.) — İran hükûmeti, bu sene İranlı hacıların Mekkeya gitmelerine mâni olmaktadır. Bunun sebebi, iki sene evvel Mekkede Arablarla Şiiler arasında vukua gelen bir hâdisedir. Bilindiği gibi bir dini tören esnasında bir Şiinin midesi bulanmış ve bu yüzden töreni terketmeğe mecbur kalmıştı. Arablar, bunu büyük bir hakaret sayarak bu İranlıyı idama mahkûm etmişlerdi.

İrandaki menfaatler

Rus ve İngiliz menfaatleri burada birbirlerile çarpışıyor

Londra R. 14 (B.Y.U.M.) — Iranın durumu hakkında radyoda bir konuşma yapan James Mac Gigch şunları söylemiştir:

Orta doğu devletlerinden biri olan İran, Müttefiklerin, birbirlerile temas edebilecekleri bir memleket olduğundan oldukça büyük bir önemi haizdir. Bu memlekette şimdi bir tarafta Sovyet emperyalizmi, diğer tarafta da İngiliz - Amerikan emperyalizmi çarpışmaktadır.

Şimdi Müttefiklerin bu memleketten çekilmeleri bütün İran halkını memnun edecektir. Fakat bu memleket şimdi tehlikeli bir politika oyununa sahne olmuş bulunuyor.

Memleketin güney kısmında yeni petrol havzalarının bulunduğu yerde İngilizler bulunuyor ve bu petrolları Anglo - İraniyen adlı bir petrol kumpanyası işletiyor. Diğer taraftan Sovyetler Kuzey İranda nispeten mümbit olan kısımlarda yerleşmişlerdir. Buralarda bulunan petrollar işlenmemiş bir haldedirler. Yalnız Hazer denizinin güneyinde bulunan havzada petrol varsa da Çarlık idaresi zamanında Ruslar bunu işletmeye teşebbüs etmişlerse de petrôlu kuzey İran dağlarından aşırmak hiçbir kâr tamin etmemiştir.

Güneyde İngilizlerin elinde bulunan sahada yiyecek yetiştirilememektedir. Buna mukabil Sovyetlerin elinde bulunan İran Azerbaycanı bolluk içerisindedir.

Şimdi Ruslar ellerinde bulunan bu bölgeyi kendi tesir sahaları altına almışlardır, ve burada onların yardımı ile bir parti kurulmuştur. Tüdet partisi. Bu kelimenin Iran dilinde en yakın manası «İşçi sınıfı» dır. Bu parti İngiliz mıntakasında bulunan Tahran hükûmetini mürteci olarak vasıflandırmakta ve bütün Iranın ilerde kendi arzusile Sovyet camiasına katılmasını temin için tahrikâtta bulunmaktadır. Şimdi İranla yapılmış olan anlaşmanın gösterdiği zaman, yani Japon harbinin sona ermesinden sonra altı ay geçince yabancı kıt'aları Iranı terkedeceklerdir. O zaman da İran serbestisine kavuşacaktır. Fakat o zaman siyasî hayatı bakımından oldukça tecrübesiz bulunan Iranın birçok siyasî güçlüklerle karşılaşması muhtemeldir.

Atom bombasına karşı müdafaa silâhı

Londra 14 (a.a.) — Radarın gelişmesinde büyük rol oynamış bilginlerden biri, Amerikan bahriye makamlarının atom bombasına karşı ve telsiz esasına dayanan bir korunma vasıtası bulmuş olmaları ihtimaline dair Amerikadan gelen haberler hakkında demiştir ki:

«Amerikanın, İngilizler tarafından bilinmiyen bir korunma usulü keşfetmiş olmaları şüphe götürür bir keyfiyettir. Fizik nazariyesi bakımından, atom bombasını infilâk ettirecek yahud bu silâhı taşıyan bir uçağı tahrib edecek bir aletin daha şimdiden imali mümkün olduğunu söyliyebiliriz. Fakat bu hususta muazzam pratik ve teknik güçlükler vardır. Ölüm şuaı neşreden bir aleti bu hafta imal edebilirim. Fakat böyle bir alet şimdilik ancak 15 metre kadar bir mesafede adam öldürebilir. Bunun sikleti 100 ton olacağı için pek de pratik bir alet sayılamaz. Süratli uçakları uzak mesafede tahrib edebilecek bir silâhın bugün, yarın imal olunacağından şüphe etmiyorum. Fakat bu silâh imal edildiği zaman, İngilterenin bu hususta birinci safta bulunacağına emin olabiliriz.»

Hava Bakanlığı mensublarından birinin bildirdiğine göre, İngilterede, atom bombasına karşı korunmak için tecrübeler yapılmaktadır. Fakat bu yoldaki çalışmaların neticesi asla yayınlanmıyacaktır.

İngiliz Büyük Elçisi Ankaraya gidiyor

Ankara 14 (Telefonla) — Bir müddettenberi İstanbulda bulunan İngiliz büyük elçisi ile elçilik erkânı, bugünlerde Ankaraya geleceklerdir.

İngiliz elçiliği basın ataşesi Mr. Allen, refikasile mezunen yarın Londraya hareket edecektir. Mr. Allen'in seyahati bir ay sürecektir.

Sivasta bir doğum evi açıldı

Sivas (Muhabirimizden) — Şehrimizde nümune hastanesi civarında inşaatı tamamlanan doğumevi açılmıştır. Günden güne inkişaf eden vilâyetimizin mühim ve hayatî bir ihtiyacını karşılayacak olan bu müessesenin açılmasından dolayı Sivaslılar sevinç duymaktadırlar.

Hâdiseler Arasında FELEK

Tedbirler neye yarıyor?

Yeni Ticaret Bakanının bir kısım zarurî ihtiyaç maddelerini ucuzlatmak yolundaki gayretlerini görmemek kabil değildir; lâkin gene görmemek kabil değildir ki bu uğurda sarfedilen emekler ve alınan tedbirler aksi netice vermektedir. Şimdi bunu okur okumaz alâkalılardan belki bazıları:

— Vay hain! Göz göre göre yalan söylüyor! Demişsin diye rakam göstereceğim. Malûm ya rakamlar - doğru olmak şartile - dünyanın en amansız delilleridir.

Son zamanlarda üzerinde ehemmiyetle çalışılan ve hattâ beş altı senedir bir türlü bir düzenli rejime sokulamayan gıda maddesi nebatî yağlardır.

Bunun başında Zeytinyağı geliyor Zeytinyağının 939 danberi bir kuruş ucuzladığını bilen varsa parmak kaldırsın! Gerek karaborsa gerek akborsada.

Demek ki zeytinyağı babındaki tedbirler ve emekler heder olmuştur. Üstelik yenecek zeytinyağı da piyasadan çekilmiştir' Artık herkesin ağzında dolaşan:

— Uç buçuk lira ver, sana bir asidli yağ bulayım! gibi sözleri tekrar etmeğe mahal yok! Fazla para verince herşey bulunur. (Çokça bir mükâfat verseler belki Hitler'i bulurlar).

Bunun peşinden gelen diğer nebatî yağlar hakkındaki rejim de malları ucuzlatmamaktadır. Tur yağı dediğimiz katılaşmış fındık yağının kilosuna şimdiden 335 kuruş fiat tesbit edilmiştir. Bu yağın kilosu bundan beş ay evvel bakkallarda 310 kuruştu. Hükûmet bir taraftan pamuklu, şeker ve inhisar maddelerinin fiatlarını elinden geldiği kadar indirirken müstahsillerin fiatları hâlâ yüksek seviyede tutmalarının sebebini anlamak kabil değildir. Hele hükûmet bu fiatları kendisi tesbit ederken nasıl oluyor da geçen seneye nazaran en pahalı fiatlar koyuyor, bir muammadır. Muammadır, çünkü zaten hükûmetin bu işe müdahale etmesinin sebebi fiatların yükselmesine mâni olmaktı. Maksad bu olunca, bizzat hükûmetin kendi vazifesi hilâfına geçen seneye nisbetle fazla fiat tesbit etmesi tamamen - eski mecelle tabirile - fasiddir. Hele bu sene mahsulün geçen seneye nisbetle daha iyi olduğu da söylenirken.

Bunun acaba sebebi nedir diye düşünüyoruz. Şüphe yok ki kimse isteye isteye fiatların artmasına razı olmaz. O halde malların fiatlanmasını icabeden bir takım malî ve idarî zaruretler var. Belki vergiler var. Belki nakliyesi var. Belki tahâidler var (bilmiyorum var mı? işi ancak bunlarla izah edebiliyorum) onun için mal pahalılanıyor. Hükûmetin rolü burada işte bu küçükleri, bu tahdidleri kaldırmaktır.

Sırası gelmişken şunu da söylemek isterim. Bütün bu yağ macerasında fındığa ayrı bir şeref mevkii verildi. Şüphesiz Fındık müstahsilleri bundan memnundur; - eğer madrabaz ve büyük tüccarların elinde oyuncak değilse -.

Geçen sene gazetemize kadar gelen fındıkyağı fabrikatörleri, muayyen bir kaç kişinin İstanbul borsasında fındığı sun'î olarak yükselterek ihtikâr yaptıklarından şikâyet etmiştiler. O zaman fındık yağının kilosu bugünkünden ucuzdu ve ortada zeytinyağı da yoktu. Hükûmet fındığı kendi eline almakla eğer geçen senenin fiatından aşağı indiremezse fabrikatörlerin şikâyetlerine kendisi hedef olacaktır.

Bir buçuk sene kadar oluyor, fındıkçıların haklarını müdafaa için Ankaraya gelmiş Giresunlu bir tüccarla görüşmüştüm. Bana 510 numaralı kararname ve kooperatif fiatlarının tesirlerile fındığın 35-38 kuruşa satıldığını ve eskiden bir kilo fındığa mukabil on kilo mısır alan köylünün şimdi ancak bir buçuk kilo mısır almakta olduğunu anlatmış ve bu yüzden yalmayak ve çıplak kalmış olan müstahsillerin müdafaasına yardım etmemi istemişti. Elden geleni yaptık. Tesadüf eseri olarak fındığı 510 numaralı kararname, dışına, yanı zarurî maddeler haricine çıkardılar. Şimdi fındık kaçadır, bir kilo fındıkla kaç kilo mısır alınır? Bilmem. Yalnız bildiğim bir şey varsa fındık yağından yapılmış turyağının kilosu 335 e satılırken erimemiş Kars ve Trabzon yağları toptan 340-350 kuruştur. Yani fındıkyağı tereyağı derecesine -çıkmıştır. Acaba maksad bu muydu?.. Onun için tedbirlerimiz neye yarıyor? diye sormak zorunda kaldım.

B. FELEK

Teşekkür

Eşim Adaletin hastalığını teşhiste gösterdiği isabetten dolayı Deniz hastanesi mütehassıslarından Dr. binbaşı Bay Behiç Onutla yaptığı çok muvaffakıyetli ameliyatla kendisini mühlik bir derdden kurtararak yuvamızı şenlendiren profesör Dr. operatör Bay Şinasi Erel'e ailece sonsuz minnet ve şükranlarımızın açık olarak iletilmesini «Cumhuriyet» in lûtfundan beklerim.

Sümerbank Yerli Mallar Pazarları müessesesi Yazı İşleri şefi
İhsan Nami Köroğlu

Ölüm

Şehrimizin maruf tüccarlarından Bay Salih Bıçakçının validesi

Bayan ZAHİDE BIÇAKÇI

dünkü pazar günü Allahın rahmetine kavuşmuştur. Cenazesi bugünkü pazartesi Teşvikiye karakolu yanındaki apartımanından kaldırılıp, Fatih camiinde öğle namazını müteakib Edirnekapıdaki aile mezarlığında Hakkın rahmetine tevdi edilecektir. Çiçek gönderilmemesi rica olunur.

***

Emekli deniz albayı Şükrü Pala damadı ve emekli Fabrika ve Havuzlar müdürü Cemil Arıksan bacanağı İnhisarlar idaresi teknik şeflerinden

EKREM BALTACI

ani olarak Allahın rahmetine kavuşmuştur. Cenazesi bugün Kadıköy Moda Cevizlik Şifa sokakta 16 No. lı köşkten kaldırılarak öğle namazı Osmanağa camiinde eda edildikten sonra Bakırköyündeki aile kabrine defnedilecektir.

***

Hariciye Vekâleti başkonsolosluğundan emekli, Varna eşrafından:

MEMDUH KEMAL VARNALI

kısa bir hastalığı müteakib 14-10-945 pazar günü saat 15,30 da Hakkın rahmetine kavuşmuştur. Cenazesi bugün Kireçburnundaki hemşiresinin hanesinden kaldırılarak namazı ikindiyi müteakib Beyazıd camiinde kılındıktan sonra Eyübdeki aile kabristanına defnedilecektir. Ailesi efradına başsağlığı, kendisine Haktan rahmet dileriz.

Aşk Yüzünden

Yazan: J. D. L. Varende — 4 — Çeviren: Mazhar Kunt

Cesaire'in gözü kimseyi görmüyordu. Onu tutmuş göğsüne basıyor, kuvvetini, derinliğini o vakte kadar anlıyamadığı bir saadetin tesirile nefesi kesiliyordu. Kız ona daha çok sokuluyor, sarılıyordu. Koca bir kalabalığın ortasında kendilerini yalnız hissediyorlardı.

Genevieve ona bir kese tutuşturdu. Sonra kulağına yavaşcacık: «Seni seviyorum, bekliyeceğim... Beni daima düşün, unutma.» dedi.

SPOR

Beşiktaş, dünkü maçta Galatasarayı 5 - 1 yendi

Saha kenarında maçı takib ederken tuttuğum notları hiç değiştirmeden veriyorum. Galatasaray takımının gene bozuk teşkil edildiği söyleniyor. Beşiktaşlılardan, sağ açık Sabri tribünlerde oturduğuna göre, bugünkü Beşiktaş kadrosunda, sağ açık olarak ya Vecdi veya kardeşinin oynaması muhtemel.

Anadoluhisarı - Demirspor maçı 2 - 2 beraberlikle bitti. Galatasaray - Beşiktaş oyuncularının soyunma odalarına gidip gelenler, Beşiktaşlıların Galatasaraylılardan daha asabî olduklarını söylüyorlar. Demek, yuvarlak meşin topun kararsızlığını onlar da hissediyorlar. Kuvvetli oldukları halde sinirleri rahat çıkamıyacaklar.

Saat on beşe doğru Başbakan Şükrü Saracoğlu refikalarile geldiler. Başbakandan biraz sonra Vali ve Belediye Reisi Doktor Lûtfi Kırdar, ondan sonra da Beden Terbiyesi Umum Müdür vekili Vildan Aşir Savaşır geldiler.

Saat on beşi on dakika geçiyor. Takımlar sahaya çıkıyorlar. Tribünlerde, böyle büyük maçlardaki heyecan yok. Ahali sönük ve süreksiz alkışlıyor takımları...

Takımlar şu şekillerde dizildiler:

Şeşiktaş — Ethem - Yavuz, Vedii - Hüseyin, Ömer, Faruk - Vecdi, Hakkı, Hikmet, Şeref, Şükrü.

Galatasaray — Erdoğan - Ismet, Bülend - Namık, Arif, Turgan - Zeki, Reha, Şahab, Muzaffer, Ahmed.

Ilk akına Beşiktaş başladı. Galatasaray nısıf sahasından dönen topla sarı kırmızılılar mukabil hücuma geçtiler. Onlar da tehlikeli vaziyeti yakalayamadan döndüler.

2 nci dakikada Şahab aldığı pasla şahsî bir akına başladı. Beşiktaş muavinlerini ve müdafaasını sıyırdıktansonra, Beşiktaş kalecisinin kapamadığı köşeden ilk Galatasaray golünü attı.

Bu beklenmeyen Galatasaray golü, takımı da, taraftarlarını da coşturdu.

4 üncü dakikada, Beşiktaşlı Vecdinin ortaladığı topu Hakkı sola sektirdi. Şeref yetişerek Beşiktaşın beraberlik golünü attı.

Ilk dakikalarda karşılıklı yapılan bu goller maçın gol bakımından bereketli olacağını zannettiriyor.

6 ncı dakikadayız. Beşiktaş hücum hattı olduğu gibi, Galatasaray kalesi önüne çullanmış. Galatasaray kalecisi iki tehlikeyi zorla atlattı.

Beşiktaşlılar cemi oyunda hemen üstünlüğü ele aldılar. Galatasaraylılar bir şey yapabilirlerse, şahsî teşebbüslerile yapacaklar. Galatasarayın sağ muavini, Beşiktaşın toplu baskısından kurtulmak için ters paslarla çalışmak istiyor. Fakat bu maksadını arkadaşları zamanında anlamıyorlar. Galatasarayın sol içi bugün müdafaasında da, hücumunda da muvaffak oluyor. Onun gayretile sarı kırmızı hücum hattı nısıf saha avantajını Beşiktaşa vermiyor. Beşiktaş hücum hattında Kemalin eksikliği hissediliyor. Hakkı ile Şeref esasen geri oynadıklarından, hücum hattının girginliği, Kemal bulunmadığı için aksıyor.

22 nci dakikadayız. Oyun heyecansız devam ediyor. Beşiktaş hücum hattı biraz gevşek. Galatasaray içleri iyi yer tutuyorlar. Ve şimdilik akıllı davranıyorlar. 25 inci dakikaya doğrü Galatasarayın tutturduğu tempo bozulur gibi oldu. Paslar yerlerini bulmamağa başladı.

28 inci dakikada, Galatasaray sol açığının ortaladığı topla Beşiktaş kalecisi zor bir durumda kaldı. Elinden kaçırdığı topu tekrar yakalayarak tehlikeyi atlatabildi.

35 inci dakikada, Galatasaray sol içi Muzafferin çektiği mükemmel bir firikiki ilk defa Beşiktaş kalesinin üst direği, ikinci defa da kalecisi kurtardı. Birinci devre 1 - 1 berabere nihayetlendi.

Galatasarayın oyunu, ezilmiş bir manzara göstermedi. Bu netice Galatasaraylılar için bir muvaffakıyet sayılır.

Beşiktaşta Kemalin olmayışı, Hakkının geride vaziyet hazırlamak üzere çalışmasını tesirli bir hale getiremiyor. İki iç hücumları yakından takib ederlerken Galatasaray mukabil hücuma geçince, akınlarla ilerlemiş olan Beşiktaş içleri geride kalıyorlar. Bu yüzden topları ilerili, gerili takib eden Galatasaray içleri mukabil hücumlarda rahat paslaşabiliyorlar.

* * *

İkinci devreye Beşiktaşlılar takımlarında değişiklik yapmış olarak çıktılar. Sol açık Şükrüyü ortaya almışlar, sol açığa Faruk gelmiş, Farukun yerine de merkez muhacim oynayan Hikmet geçmiş.

Bu tertib elbet ki, takımın gerginliğini arttıracak. Nitekim daha birinci dakikada, soldan ortalanan topu Galatasaray müdafii İsmet kafa ile çelemedi. Şükrünün önüne düşen topu Şükrü ikinci Beşiktaş golü olarak içeri attı.

4 üncü dakikada, soldan gelen topa Hakkı vaktinde yetişerek üçüncü golü de yaptı.

Galatasaray müdafaası, üstüste giren bu iki golden sonra iyice sarsıldı. Hücum hattı da müdafaaya yardım mecburiyetile kendi işini başaramıyor. Hücum hattının idarecisi halinde çalışan Muzaffer de asabileştiği için oyun oynamağa gayret edeceğine rakiblerile şahsî iddialaşmağa başladı.

16 ncı dakikadayız. Beşiktaşlılar havadan oynuyorlar. Topu yere indirseler, Galatasarayın bu sıralarda çok bozulmuş oyunundan daha fazla faydalanacaklar. Beşiktaşlılar üç gole razı olmuşlar gibi oyunlarını gevşettiler. Geri oynuyorlar. Bu şekilde ancak Şükrü eşapelik paslarla bir iş görebilir.

22 nci dakikada, sağdan gelen pası Hakkı şahane bir şütle Galatasaray kalesine yolladı. Beş santim farkla kaleyi aşan bu gütü seyirciler haklı olarak alkışladılar. 25 inci dakikada Şükrü sağdan aldığı topla söke söke ilerledi ve ok gibi bir çekişle dördüncü golü yaptı.

28 inci dakikada, Muzafferin çektiği kuvvetli firikiki Beşiktaş kalecisi müşkül bir durumda çeldi. Ondan sonraki korneri de Galatasaray neticelendiremedi.

40 ncı dakikadayız. Maç mukadder âkibetine doğru, Galatasaraylılar için ümid göstermeden, sürüp gidiyor.

Galatasaray taraftarları sahayı terketmeğe başladılar.

42 nci dakikada Beşiktaş kalecisi firikik vuruşunu tuttuktan sonra topu elile Şükrünün önüne yolladı. Şükrü pek düzgün ve şuurlu bir atışla Farukla kombinezon yaparak beşinci golü da atmağa muvaffak oldu.

Maç, Beşiktaşın 5 - 1 galebesile nihayetlendi. Dört gollük fark Beşiktaş hücum hattının merkezine Şükrünün geçmesile hasıl oldu.

Bu itibarla asrî futbolde ortadaki oyuncunun behemehal seri olması lâzım geldiği hakkındaki iddialarımız da hak kazanmış oldu.

Eşref Şefik

Dün yapılan diğer maçlar

Fenerbahçe stadı:

Fenerbahçe:2 İstanbulspor: 1

Fenerbahçe - İstabulspor maçı iki taraf için de heyecanlı sayılan bir oyun olarak geçmiştir. Maçın yedinci dakikasında Istanbulspor solaçığı Cafer bir gol yapmış ve devre 1-0 Fenerbahçenin aleyhinde bitmiştir. Ikinci devrede merkez muhacime geçen Esad 10 uncu dakikada yaptığı gol ile iki takım berabere olmuştur. Oyuna hâkim olmaya başlayan Fenerbahçe 15 inci dakikada Erolun yaptığı sayıdan sonra maçı 2-1 kazanmıştır.

Ayni sahada; Taksim, Denizgücü 2-2, Kasımpaşa - Elektrik 1-1 berabere kalmışardır. Hilâl da 3-0 Ortaköyü mağlûb etmiştir.

Galatasaray stadı:

Vefa: 3 Beykoz:

Iki tarafın büyük bir enerji sarfettiği Vefa, Beykoz, maçının ilk devresi 1-0 Vefanın lehinde bitmiştir. Ikinci devrede oyuna iyice hâkim olan Vefalılar maçı 3-1 kazanmışlardır.

Dağu 2-1 Emniyeti, Galata 4-0 Boğaziçini, Anadolu 4-0 Sarıyer takımlarını mağlûb etmişlerdir.

Şeref stadı:

Alemdar, 4-3 Davudpaşayı, Beylerbeyi de 3-1 Haskköyü yenmişlerdir.

Vefa stadı:

Defterdar 2-1 Halici, Eyüb 2-0 Unkapanını mağlûb etmişler, Rami,, Taş kızak 1-1, Süleymaniye, Beyoğluspor da 1-1 berabere kalmışlardır.

Basketbol maçı

Sportif oyunlar ajanlığının hazrıladığı açık hava basketbol kupası maçı dün nihayetlenmiştir. Beykoz takımı 27 ye karşı 32 sayile İstanbul kupasını kazanmıştır.

Beden terbiyesi müdür vekili Ankaraya gitti

Beden Terbiyesi umum müdür vekili Vildan Âşir Savaşır, dün şehrimizde yapılan maçlar münasebetile bütün stadları gezerek, bazı incelemeler yapmış ve dün akşam Ankaraya dönmüştür.

Ankara at yarışlarının neticeleri

Ankara sonbahar at yarışlarının dördüncüsü dün şehir İpodromunu dolduran büyük bir kalabalık önünde yapıldı. Haftanın en mühim koşusu, centilmenlere tahsis edilen ve kıymetli atçımız Fehmi Simsaroğlunun ilk defa olarak kupa koymak suretile tesis ettiği (Simsaroğlu kupası) koşusu idi. Çok parlak bir şekilde devam eden bu koşuda; Mehmed Kara'ya aid bulunan ve Zeki Sertol'un bindiği (Gelincik) galebesi kuvvetle beklenen (Buket) i iki boy geride bırakmaya muvaffak oldu. Yurd atçılığının inkişaf ve terakkisine büyük yardımı dokunan bu gibi koşuların çoğalmasını temenni ederiz. Gene büyük Arabların 3000 metrelik (Çubuk kosusunda) (Tarzan) as favori (Tufan) ı bir boyla mağlûb etti. Her iki ayakta as favorilerin geçilmesine rağmen çifte bahis ancak 655 kuruş verdi.

Koşuların teknik neticeleri:

Birinci koşu: Mahdud kazanclı ve üç yaşlı Arab taylarının satış koşusu. Mesafesi 1600 metre.

Y. Yavuz'un Mürgidil'i birinci, Said Süslü'nün Tufan'ı ikinci, Sedad Uşaklığil'in İnci'si üçüncü.

Müddet 1,56 dakika. Bitirişteki fark: Bir boy, iki boy. Bahsi müşterek ganyana 175 kuruş verdi.

İkinci koşu: (Misket koşusu)

Iki yaşlı ve koşu kazanmamış İngiliz tayları. Mesafesi 1400 metre.

Ahmed Atman'ın Hovarda'sı birinci, W. Jiro'nun Roket'i ikinci, A. Tüter'in Nevkız'ı üçüncü.

Müddet: 1,34 dakika. Bitirişteki fark: iki boy, üç boy. Bahsi müşterek ganyana: 155 kuruş verdi.

Üçüncü koşu: (Simsaroğlu kupası - Centilmen koşusu)

Uç ve daha yukarı yaştaki her ırka mensub atlar. Mesafesi 2400 metre.

Mehmed Karanın Gelincik'i binicisi Zeki Sertol birinci, Fehmi Simsaroğlunun Buket'i binicisi Nuri Dikencik ikinci, Fehmi Simsaroğlu'nun Destegül'ü binicisi Said Akson üçüncü.

Müddet: 2,38 dakika. Bitirişteki fark: İki boy, uzak. Bahsi müşterek ganyana: 250, plâseler: 100 - 100 kuruş verdi. Bu koşuya kayıdlı bulunan Çiğdem koşturulmadı.

Dördüncü koşu: (Çubuk koşusu)

Dört ve daha yukarı yaştaki safkan Arablar. Mesafesi 3000 metre.

M. Çiftçi'nin Tarzan'ı birinci, B. Salâhaddin Aşan'ın Tufan'ı ikinci, Nuri Midilli'nin Çağlayan'ı üçüncü.

Müddet: 3,40 dakika. Bitirişteki fark: Bir boy, iki boy. Bahsi müşterek ganyana 215, plâselere sırasile 110 - 110 - 120 kuruş verdi.

Beşinci koşu: Üç ve yukarı yaştaki yerli yarım kanların handikapı. Mesafesi: 2000 metre.

Abdürrahman Tüter'in Sebareftar'ı birinci, M. Turgut'un Burgaz'ı ikinci.

Müddet: 2,15 dakika. Bitirişteki fark: Üç boy. Bahsi müşterek ganyana: 140 kuruş verdi.

Haftanın üçüncü ve dördüncü koşular arasındaki çifte bahsinde (Gelincik - Tarzan) kombinezonu 655 kuruş verdi.

Reşad KURAN

Şehir haberleri

Hamam müşterileri çok azaldı

Yeni tarife, meğer Avrupa memleketlerinin tarifesinden tercüme edilmiş !

Hamam tarifesinin birdenbire arttırılması hamam müşterilerini azaltmış, yükselen tarife dolayısile müşteriler hizmetkârlara bahşiş veremediklerinden müştahdemin, müşteriye bakmaz olmuştur.

Belediye İktısad Müdürlüğü, hamamcılarla müştereken yeni bir tarife yaparak Belediye daimî encümenine göndermişti. Belediye daimî encümeni, bazı hamamcılarla temas ederek bu tarifeyi Iktısad Müdürlüğünün kararlaştırdığı miktardan da daha fazla arttırmıştır. Banyolu apartmanlarda oturarak epey müddettir alaturka hamam yüzü görmedikleri anlaşılan encümen azasının, arttırdığı bu tarife arasında halen alâturka hamamlarda mevcud olmıyan tesisat da vardır. Meselâ tek odalı, içinde duşu bulunan yerlere 250 kuruş ücret konulmuştur. Sonradan anlaşıldığına göre hamam talimatnamesi Avrupa memleketlerinden tercüme edilmiş olduğundan Türk hamamlarında mevcud olmıyan tesisat gösterilmiştir. Fakat hamamcılar bundan istifade ederek tek odada soyunanlardan bu ücreti almağa başlamışlardır.

Yeni tarife karşısında bir çok hamamların müşterisi azalmış olduğundan bunların Belediyeye başvurarak tarifeyi değiştirmek istiyecekleri anlaşılmaktadır. Böyle olmasa bile bilhassa tifüs vukuatı dolayısile hamam açmak mecburiyeti olduğu bir zamanda halkı temizlenmekten uzaklaştıracak böyle bir tarifenin yürürlükten kaldırılması için sağlık makamlarının harekete geçmesi lâzımdır.

Maliye Bakanı geldi, Ekonomi Bakanı gitti

Evvelki gün Ankaradan Bursaya geçen Maliye Bakanı Nurullah Sümer, dün sabah uçakla şehrimize gelmiştir.

Ekonomi Bakanı Fuad Sirmen dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmiştir.

Universiteye namzed öğrenci kaydolunuyor

Universiteye namzed öğrenci kaydına devam olunmaktadır. Başta Tıb ve Hukuk Fakülteleri olmak üzere, bazı fakültelere müracaat eden öğrenci sayısı muayyen haddi geçmiştir. Umumiyetle 20 ekimde namzed kaydı kapanacaktır. Universite meclisinde verilen karar gerekince bu yıl liselerden mezun olanlar ancak bir fakülteye namzed sıfatile yazılmaktırlar. Ayın 20 sinde, yazılan öğrencilerin miktarı tesbit edilecek, evvelce tayin edilen sayıyı geçen fakültelerde imtihan yapılacaktır. Şayed bu haddi doldurmıyan fakülteler veya fakülte dalları bulunursa, bu müddet için yazılanlar imtihansız olarak asil öğrenci sıfatı alacaklar ve boş kalan yerleri doldurmak üzere de ay sonuna kadar yeni namzed kaydolunacaktır.

Yüksek Deniz Ticareti okuluna alınan talebeler

Bu yıl yeni bir şekilde tedrisat yapacak olan Yüksek Deniz Ticareti okulunun yüksek makine kısmına doğrudan doğruya alınacak olanlar için lise fen kısmından pek iyi derece ile mezun olmak şart konulmuştu. Bu şekilde müracaat edenlerin kabulünden sonra lisenin fen kolundan iyi derecede çıkmış olanlar arasında bir kur'a çekilmiş ve 16 namzed ayrılarak bunlar da kabul edilmiştir.

Çalışma Bakanlığının İstanbul teşkilâtı

Çalışma Bakanlığının Istanbulda kurulacak teşkilâtı için hazırlıklara başlanmıştır. Bu hazırlıklarla Istanbul Ekonomi müdürlüğü şimdilik meşgul olmaktadır. Yeni Bakanlığın tayinleri yeni yıl bütçesinden sonra yapılacağı için işlerine de Ekonomi müdürlüğü bakmaktadır.

Şehrimizde Çalışma Bakanlığı Istanbul bölge müdürlüğü için 20 - 30 odalı bir daire aranmaktadır.

İstanbulun su derdine çare bulmak için

Istanbulun su derdine çare olacak önemli bir teklif ortaya atılmıştır. Bu teklif, Istanbul Sular idaresi, dolayısile Belediyesinin Karabük, Türkiye Demir ve Çelik fabrikalarile uzun vadeli borclanma esasına dayanan bir anlaşma yapmasıdır. Bugün Istanbulun su derdinin başlıca mevzuunu boru ve galeri imalâtı için lâzım gelen paranın temini teşkil etmektedir. Halbuki Karabük fabrikalarında 80,000 tona yakın pik demir bulunmaktadır. Bunlar boru imalâtı için en uygun ham maddeyi teşkil etmektedir. Eğer Istanbul Belediyesi Karabük fabrikaları, yahud Sümerbankla uzun vadeli bir borclanma ile Istanbul sularına boru imali için mutabık kalırsa boru işi halledilmiş olacaktır. Galeri için lâzım gelen çimentonun da ayni şekilde Sümerbanktan temin edilebileceği kanaati vardır.

Asabı bozulanlar sıhhat müdürlüğüne başvuruyorlar

Asab bozukluğundan müteveellid aile geçimsizliğinin artması üzerine bir çok kimseler Vilâyet Sağlık müdürlüğüne müracaatle geçimsizlik hâdisesini önlemek üzere yardım istemektedirler. Bunlar o kadar çoğalmıştır ki Sıhhat müdürlüğü, nihayet bu işlerle ilgisi bulunmadığını açıklamağa lüzum görmüştür.

Eminönü Halkevinde Kültür günü güzel oldu

Eminönü Halkevi Dil-Edebiyat şubesine bağlı kültür kolunun her hafta pazar günleri saat 10 - 12 arasında tertib ettiği «Kültür-günlerinin» birincisi dün basın mensublarile kalabalık bir gencik kütlesi huzurunda yapılmıştır. Toplantıyı Dil - Edebiyat şubesi başkanı Tarık Z. Tunaya açmış ve kültür günlerinin konferanslarını daha ziyade basın mensublarından rica edeceğiz, demiştir.

Şevket Evliyagil, bu faaliyetlerin yapılmasında büyük yardımı olan birlik filim sahibi Iskender Necefe, İngiliz kültür heyetine evin teşekkürlerini sunmuş ve Eminönü Halkevinin önümüzdeki mevsimde yapacağı geniş çalışmalardan bahsetmiştir. En son dünya haberleri, seyahat filimleri, kültür filimleri ve miki şortları gösterilmiştir.

Ocak kongreleri

C. H. P. Eminönü İlçesinden:

İlçemizin Beyazıd bucağına bağlı Sürurî ocağının kongresi 16-10-945 salı günü saat 20 de Eminönü Halkevi üst salonunda toplanacağından ocağa kayıdlı partililerin kongrede hazır bulunmaları rica olunur.

Hâdiseler - Düşünceler

Milletlerarası Emek konferansı

Yazan : Prof. **Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu**

Bugün Pariste toplanan milletlerarası emek konferansı, Birinci Dünya Harbinin sonunda Washingtonda temelleri atılan «Milletlerarası Emek Teşkilâtı» nın ananesini devam ettiriyor. 1921 de toplanan ilk Milletlerarası Emek Konferansı, 1939 haziranına kadar 25 defa toplanmıştı. Bu vaziyete göre şimdi bu saatlerde Türkiye mümessillerinin de iştirakile açılan konferans 26 ncı toplantıyı teşkil etmektedir.

Fakat Milletlerarası Emek Teşkilâtı Birinci Cihan Harbinden evvel mevcud değil miydi? Daha doğrusu bu neviden beynelmilel toplantılar 1914-1918 harbinden sonra mı başladı? Pek yerinde olan bu gibi sualleri karşılamak için iki noktayı belirtmek gerektir: Sosyalizm kadrosu dahilinde nazarî ve siyasî münakaşaların yapıldığı milletlerarası toplantılarla amele hukukunu tesis maksadile yapılan içtimalar başka, Milletlerarası Emek Teşkilâtının önayak olduğu konferanslar da gene başkadır. Sosyalist kongre ve konferansları Marx'tan evvellere kadar çıkan bir maziye sahibdir. Amele hukukunu hedef edinen toplantılar da XIX cu asrın son çeyreğinde başladı. Her ne kadar bunların isimleri «Milletlerarası amele Derneği — Association Ouvriere Internationale» ise de başlıca iki vasıf bunları bugünkü teşkilâttan ayırmaktadır: 1) Dernek kararlarını diplomasi yolile hükûmetlere bildirmekle her işin olup bittiğini düşünür, 2) Derneklerde ameleyi temsil eden hiç bir kuvvet bulunmaz. Esasen Birinci Dünya Harbinden evvel yığınlara aid içtimaî endişe yetesiye bir şiddetle kendisini hissettirmemişti. Ancak harb içindeki sosyal istihaleler, «siyasî» nin yanında «iktısadî» nin de mühim olduğunu ortaya çıkardı. Işte bugün 26 ncı toplantısı yapılan «Milletlerarası Emek Konferansı», 1914 harbinin sonunda hazırlığı Washingtonda yapılan, temelleri Londrada atılan ve çatısı Cenevrede kurulan «Milletlerarası Emek Bürosu — Bureau Internasyonale du Travail» ın faaliyeti kadrosuna girmektedir.

Gerek büyük çaptaki içtimaî müesseselerin hayatında, meselâ dinlerin, hukukların, edebiyatların istihalelerinde, gerek insanın şuurlu teşkilâtlanma faaliyetinin mahsulünü teşkil eden derneklerin hayatında büyük şahsiyetlerin tesiri ve bu tesirin şümul derecesi, sosyal ilimlerin sonu gelmez münakaşa mevzularından biridir. Pariste toplanan bugünkü milletlerarası emek konferansını düşünürken, yirmi beş yıl evvel kurulan bir teşkilâtın şefini de, bu gibi münakaşa mevzuları arasına sokmak mümkündür: Albert Thomas. Bu büyük teşkilâtçı, mahiyetine işaret ettiğim münakaşayı ferdciler lehine kaydıran misallerin en kuvvetlisini teşkil ediyor. Böyle bir günde onu hatırlamamak imkânsızdır.

Albert Thomas 16 haziran 1878 de Fransada Champigny'de doğdu. Basit, orta halliden daha dûn tabakadan bir ekmekçi ailesine mensub olan A. Thomas, ilk tahsilini kendi kasabasında yaptı ve lise tahsilini Paristeki Michelet lisesinde bitirdi. Sorbonda tarih tahsil etti. 1898 de yüksek muallim mektebini birincilikle bitirdiği için mükâfat olarak kendisine bir seyahat masrafı verildi ve Rusyaya gitti. avdetinde «Müstemlekeci Bir Irkın Yurdu Olarak Rusya» eserini neşretti. Sorbon'dan da diplomasını alırken gene birinci geldi. Bu defa ikinci bir seyahat mükâfatına nail oldu ve Almanyaya gitti. Dönüşünde neşrettiği «Alman Sendikalizmi» işte bu seyahatin mahsulüdür. Gene bu sırada «Emeğin Menkıbevî Tarihi» ni neşreylemiştir.

Muvaffakıyetten muvaffakıyete koşan A. Thomas'nın temayülü anlaşılıyor: Yüksek muallim mektebindeki meselâ Bergson, Durkheim gibi arkadaşlarından ayrılıyor. Onu tatmin eden nazariye değil, hareket ve aksiyon'dur. Bundan ötürü olmalıdır ki 1904 te biz onu gazeteci görüyoruz. Mizacına, temayüllerine en iyi cevab veren gazete Jaurès'in sosyalist organı olan «Insaniyet — L'Humanité» gazetesidir. Bir aralık burada muharrirlik yapıyor. Gündelik bir gazete kendisini pek tatmin etmediği için devrin meşhur sosyalist mecmuası olan «Revue Socialiste» de de çalışıyor ve bir gün kendisi müstakil bir mecmua çıkarıyor: Sendikal'ist Mecmua. Nihayet 1910 da Parlamentoya seçilen A. Thomas, Birinci Dünya Harbi esnasında Millî Müdafaa Vekâleti müsteşarı, daha sonra Silâhlanma Nazırı olmuştur.

Mizac itibarile cemiyetin en kalabalık sınıfının refah ve saadeti ile alâkalı bir tip olan, 1914 harbinin galib ve mağlûb bütün memleketlerde vücude getirdiği yıkıntıyı ortadan kaldırmak için plânlar tasarlayan A. Thomas 1919 da Amerikada toplanan «Milletlerarası Emek Toplantısı» na Fransız mümessili olarak iştirak etmiş, bir sene sonra Londrada kurulan «Milletlerarası Emek Bürosu» reisi seçilmiş, 1921 de Büro'nun İsviçreye nakli üzerine Cenevreye gelmiştir. Artık tekkesini bulmuş bir mürid karşısındayız. 1921 den öldüğü 1932 senesine kadar bütün hayatını ilim ve aksiyon yolile insanlık uğruna hasredilmiş çalışmalarla geçirdi. Kendisine göre uzun asırlar zarfında teşekkül eden «Millî zihniyet» yerine «Milletlerarası zihniyet» in geçmesi, öyle zannedildiği gibi kolay olmıyacaktır. Fakat çıkan güçlükler de bizi endişeye düşürmemelidir. Bunun için A. Thomas, şefliğini yaptığı organizasyon mensublarına daima Sokratik bir davranış tavsiye ediyor: Ikna etmek. Eğer bütün milletler ve idare edici ferdleri yetesiye ikna edilirlerse milli itiyadlar yerine yavaş yavaş beynelmilel görüşler geçebilir. Bunun için masa başından, odadan ayrılmak, nazariyattan kaçınmak, gezmek ve çok insan tanımak, şüphesi olanları aydınlatmak gerektir. Kendisi bizzat bu usulün yorulmak bilmez kahramanıydı. Bugün İstokholm'da bulunan A. Thomas'yı yartn Japonyada görüyorduk. ferdî irşadların adeta yağ lekesi gibi etrafa yayılacağını düşünen bu meşhur sosyalist bilhassa hayatının son on iki senesini bu davranışa vakfetti. Bununla beraber ütopsit veya emperyalist sosyalizme hiç bir suretle yaklaşmaması da parmak basılacak bir hususiyetini teşkil ediyor: Birinci Dünya Harbi boyunca Fransız sanayiini, Fransız amelesini mukaddes millî gayeler için seferber etmesi, bir aralık Teslihat Nazırlığı yapması da bunu göstermektedir.

Hulâsa bugün Pariste toplanan Milletlerarası Emek Konferansı, bu «Konferans» ları organize eden «Milletlerarası Emek Bürosu» nun, bu «Büro» da A. Thomas'nın eseri olan bir ananenin tezahürüdür. Bütün dünyadaki amele teşkilâtlarına hukukî bir nizam hazırlayan Büro'nun ilham ve telkinile Türkiyenin de bundan on sene kadar evvel bir «Iş Kanunu» na kavuştuğunu söylemek, A. Thomas'nın bizim için de dolayısile bir kıymet teşkil ettiğini iddiaya yol açabilir. Onun eseri olan «Büro» nun İkinci Dünya Harbi sonundaki ilk toplantısına aralarında bir de Türk emekçisi bulunan Türkiye mümessillerinin -zannederim ilk defa- iştiraki, A. Thomas'nın «İşçi meselesini düşünen bir toplantıda işçilerin de bulunması lâzımdır» yolundaki ana düşüncesine cevab verecek mahiyettedir. Türkiye Çalışma Bakanının Parise gönderilen Türk temsil heyetini vücude getirirken bu noktayı gözönüne almasını takdirle karşılamak lâzımdır.

Veba hastalığı ile mücadele

Bazı Akdeniz limanlarında veba vak'aları görülmesi üzerine, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı gereken tedbirleri almış, bu limanlardan gelen taşıtları ve yolcuları sıkı bir kontrola tâbi tutmuştu. Bakanlık, ayrıca halkı aydınlatmak maksadile bir broşür yayınlıyarak veba hastalığının başlangıcı, hangi hastalıklarla karışabileceği, teşhis ve mücadele esasları hakkında geniş bilgi vermiştir.

Bu broşürde, bütün hekimlerin şu sıralarda hastalarını muayene ederken veba ihtimallerini de hatırlarına getirmek suretile teşhis cihetine gitmeleri lüzumuna işaret edilmekte, vebanın tifo, tifüs ve tropika sıtması gibi hastalıklarla karıştırılabileceği ilâve edilmektedir.

Hastalık, bilhassa fare ve pire ile geçtiğinden gerek evlerde ve gerekse dükkan, mağaza vesaire gibi yiyecek maddeleri satılan yerlerde fare ve pirelere karşı şiddetle bir mücadele açmak zarureti vardır. Broşürde bu mücadelelere aid lüzumlu izahat verilmektedir.

Mangal kömüründen zehirlendi

Taksimde Nane sokağında oturan Ahmed oğlu 16 yaşında Murad, odasında mangal kömürile ısınırken, iyice yanmamış kömür(kendisini çarpmıştır. Murad, baygın halde Beyoğlu Belediye hastanesine yatırılmıştır.

Umumî gelir vergisi tasarısı

Istanbul Ticaret Odası, Ticaret ve Maliye Bakanlıklarından son şeklini aldığı öğrenilen yeni «umumî gelir vergisi» tasarısını istemiştir. Oda, bu tasarı üzerinde kısa bir müddet zarfında tetkikler yaptıktan sonra Maliye Bakanlığına iade edilecektir. Kazanç vergisi kanunu yerine geçecek olan umumî gelir vergisinin eski şekli üzerinde Istanbul Ticaret Odası çok işlemiş ve düşüncelerini gerek tasarı halinde, gerekse bir heyet göndererek Maliye Bakanlığına bildirmişti. Yeni tasarıda, Odanın düşüncelerinden bir çoğunun yer aldığı öğrenilmektedir. Ancak tasarıda üzerinde durulması lâzım gelen bazı noktaların bulunduğu kanaati de vardır. Bilhassa mütehassısların iddialarına göre, bu tasarı kanunlaşırsa bazı mükerrer vergi vaziyetleri hasıl olacaktır. Meselâ anonim şirket hissedarları hem bu sıfatlarile yüzde 20 kurum vergisi, hem de hakikî şahıslar olarak vergi ödeyerek mükerrer vergi vermiş olacaklardır. Bu halin anonim şirketler için zararlı olacağı kanaati vardır.

Gene bazı iştiraklerde şirket kurucuları eğer sermayenin yüzde 20 sinden azına iştirak ediyorlarsa, hem şahsî gelir vergisi, hem de şirket sahibi olarak iki defa kurum vergisi ödeyerek üç defa vergi vermek vaziyetine düşecekleri ileri sürülmektedir.

MONTE KRİSTO 12 nci forması çıktı. 25 Krş. Net Kitabevi

HAYAT ANSİKLOPEDİSİ

Cumhuriyet Matbaası tarafından hazırlanıp basılan bu kıymetli eserin 10 büyük cildinin fiatı 70 liradır.

Mevcudu pek azalan bu eserden şimdiye kadar almamış olanlara acele etmelerini tavsiye ederiz. (Noksan takımlar tamamlanır)

Umumî müracaat yeri:

İstanbul CUMHURİYET Matbaası

UĞUR Kitabevi ve kitabcılarda bulunur.

TANZİMATTAN ZAMANIMIZA KADAR

TÜRK EDEBİYATI TARİHİ

Yazan: HIFZI TEVFİK GÖNENSOY

Millî Eğitim Bakanlığının 3 eylül 1945 tarih ve 344 sayılı emirlerile liselerin son sınıflarında okutulması kabul ve tamim edilmiştir. Fiatı 200 Kr.

REMZİ KİTABEVİ

Büyük halk sanatkârı

NAŞİD ÖZCAN'ın son filmi

DUVAKSIZ GELİN

Diğer artistler: HALİDE PİŞKİN — HÜSEYİN KEMAL — VEDAD OKÇUOĞLU — REŞİD BARAN — ŞEVKİYE MAY — SALÂHADDİN — HAKKI NECİB — LEBİBE — AHMED GÜLDÜRÜR.

Bu büyük TÜRK filmi halkımıza sunulacaktır.

AKÇİT LİSAN METODLARI

Yabancı bir lisan öğrenmek için, bugüne kadar yaptığınız denemeler, eğer bir netice vermedise, vakit kaybetmeden

BİR AYDA İNGİLİZCE,

BİR AYDA FRANSIZCA,

Telâffuzlu ESAS İNGİLİZCE

metodlarından istifade etmeğe çalışınız. Az bir zamanda, ne derece terakki ettiğinize siz de hayret edeceksiniz.

Her kitabcıda bulunur. İstanbulda İNKILÂP KİTABEVİ

— Babacığım annem BRİKET Kömürü istiyor.
— Peki kızım şimdi 40159 a telefon ederim.

BRİKET — MOLVAN

KABARTMA

Tabiat Bilgisi için yardımcı resimler albümünün 13 - 14 üncü tabloları çıktı. Kitab ve kırtasiyecilerden arayınız.

IŞIL KİTAB ve BASIMEVİ İstanbul

Senelerdenberi şirketimizin mümessilliğini ve Ankara şubemiz müdürlüğünü ifa etmiş olan Prof. Kimyager Suzi Osman Bleda, sıhhî durumu dolayısile şirketimizden 31/8/1945 tarihinde ayrıldı.

Mumaileyhin arkadaşlığı esnasında şirketimize ifa etmiş olduğu kıymetli hizmetlerden ve bütün muamelâtındaki dürüstlük ve sadakatinden dolayı kendisine ayrılırken teessür ve teşekkürlerimizi alenen beyan ederiz.

I. C. I. (TURKEY) Ltd.

Edebî hayatımızda emsalsiz bir hâdise

SATILMIŞ BAKİRE

Hakikî bir hayatın, içli bir bakirenin, ziyan edilen genc bir kızın hazin romanıdır.

Ulus'ta Falih Rıfkının bir yazısı

«İki derece ile yenilenler, bir derece ile daha iyi yenileceklerdir»

Ankara 14 (Telefonla) — Ulusta çıkan bugünkü pazar konuşmasında Falih Rıfkı Atay, dilimizin türkçeleştirilmesi yolundaki çalışmalara yapılan tariz veya hücumların mahiyetini inceledikten sonra yazısını şu cümlelerle bitirmektedir: «Hayır! Demokrasi, millî kurtuluşun, millî egemenliğin tehlikeye girişi demek değildir. Bunu bizim düşman ve muhaliflerimiz, yirmi küsur yıldır, bizden olmıyanlar seçim gününde göreceklerdir. İki derece ile yenilenler bir derece ile daha iyi yenileceklerdir. Seçim gününde bu millet, kendi kurtuluşu için çalışanlara ve çalışacak olanlara oy verecektir; yirmi küsur yıldanberi bu çalışmaları baltalamak isteyenlere ve hâlâ eski inadlarında durduklarını gösterenlere değil!»

Yeşilköyde devlet nümune çiftliği kuruluyor

Tarım Bakanlığı, Halkalıdan Yeşilköy istikametine uzanan Ayamama çiftliği ile etrafındaki diğer çiftlikleri de ihtiva etmek üzere bir devlet nümune çiftliği tesisine başlamıştır.

Elektrik idaresine çok miktarda malzeme geldi

Elektrik idaresine son günlerde mühim miktarda malzeme gelmiş olduğundan tekmiş olan tesisatta mühim değişiklik yapmak imkânı hasıl olacaktır. Idare, Amerikaya büyük bir portatif garaj sipariş edecektir. Havagazi fabrikasının lâlahı yeni bir fırın siparişi için de görüşmeler yapılmıştır.

Aldığı kömürü başkasına vermiş

Kadıköyünde, Kuşdilinde, Vişne sokağında 15 numaralı evde oturan Osman, istihkaki olan bir ton